



# KELET

**Ára 5 lej**

Szerda, 1935. szept. 11.  
5695. EV. ELUL 13. XVIII. EVF. 203. SZÁM.

10. Telen  
Cavonta  
nyro 800  
idre:  
félre 1  
dtebek  
KELET  
Cikkek utányomását csak a for-  
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Renassetter Robert  
Diszter 2. l. e. Budapest

**ZSIKORPOLITIKAINAPILAD**

ek

altala képviselt szem  
Igy például azt ál-  
veamtanban 45 zsidó és  
34 zsidó és 62 ro-  
mszidó és 34 román,  
339 román, Hotinban  
an tagja van az ügy-  
ában az összes nem-  
gyvédek a „jidan“  
foglalta össze és a  
fégből kapott adatok  
ongresszustól, hogy  
a kérdést és hozzon  
amelyek megakadá-  
idegenek és zsidók  
és megőrizték az  
jellegét. Olyasmiket  
jasi dékán, hogy a  
olmács utján tud az  
ni és természetesen  
elérkezett az ideje  
a ügyvédség lerázza  
zsidóság elviselhetet-  
tt arra, hogy Német-  
mat már megtörtént,  
sonló tendenciák kez-  
s minden ok meg van  
kép is ezen az uton

ien előkészített fel-  
szus résztvevőinek te-  
lkes eljenzessel és  
er Olteanu bucaresti  
er sighisoarai ügyvé-  
jelentkeztek, hogy  
Pogonat érvelésével  
I. G. R. Perieteanu  
ke azoknak, akik a  
ól kiválva, Vaida moz-  
ak le, nem adta meg  
ak ügyvédfrakció két  
ak arra hivatkozott,  
alása nem szerepelt a  
interpelláció volt,  
gért nem is rendelhet  
zövettség ki fogja adni  
ozás végett az egyes  
gész kérdés-komplexu-  
zítás után a következ-  
gják letárgyalni.  
észtvevő ügyvédek de-  
a azonnal értekezle-  
Popilian (Bucurest),  
covei (Turnuseverin),  
er volt ügyész (Sighi-  
után határozati javis-  
amelyben tiltakoznak  
s azon határozata el-  
li kamarákba való fel-  
kivánja, másrészt az  
z ügyvédség körében  
reakciós törekvést  
ügyvédi hivatás teljes

javaslatot a frakció  
egyetemben, amelyen  
közöltünk, a kong-  
ésén a plénum elé ter-

szter is haza-  
ezett

ber 9. Leon kereske-  
sztaérkezett külföld-  
rescu Bucurestibe ér-  
mojlon a berlini tár-

ossu ezredes  
né temetéséről

ber 9. Drossu ezredes,  
selte Aztrid királyné  
zett. Vele együtt jött  
Románia brüsszeli kö-

és Lapkás E. E.  
da Barcu L. Pop 10  
5-77.

## A zsidó, a spanyol és az SA-férfi

Halljuk az esetet!  
Breslauban a náci kipellengéreztek egy árja hölgyet, SA-ember feleségét, mert barátok egy zsidóval és egy spanyollal; fajidegenekkel tebtát. A hölgy a kipellengérezés után nem bujt el, hanem a törvényszékhez fordult elégtételért. Megnevezte az SA-vezetőket, akik a szegyenkaró elé állították és megbüntetésüket követelték.

Gondolta, ha már ott tartanak Németországban, hogy ilyesmivel perelni lehet, akkor talán visszalendült a jogélet oda, hogy a büntetés elveszi méltó büntetését.

Csalódott.

Hlába állította (talán bizonyította is), hogy a baráti érintkezésen túl semmiféle fajkeveredés nem történt. A bíróság nem adott helyt a panasznak és indokolásában ilyeneket mond:

„Az a tény, hogy panaszos a nemzeti szocializmus uralmát követő tizenhétéves hónapban ment a zsidóval Swinemündebe és ebben az évben is kétnapos autótúrán volt vele, azt jelenti hogy vételt a mai rendszer szelleme ellen. Minden baráti érintkezés a nyilvánosság előtt tilos a Kerl-féle törvényjavaslat szerint, amely tudvalevőleg a nem-árjakkal való táncot is tiltja. Ezen az alapon a panaszt vissza kell utasítani.“

Az ítélet azt sem tartja enyhítő körülménynek, hogy a férjnek nem volt kifogása, hogy a felesége zsidóval és spanyollal barátkozik. Nem kifogásolta annak ellenére, hogy a házasság nemcsak egyszerű árja, hanem SA-férfi.

Ezen az eseten most kacagnak Németországban. De nem a nagy nyilvánosság előtt. Mert ha ezt a SA valamely tagja meglátná és jelentést tenne, akkor a breslaui törvényszék ezútal bizonyára nem helyezkedne elutasító álláspontra.

Nevetni ma még négyezem között szabad, nem pedig a nagy nyilvánosság előtt.

De a zsidó, spanyol és az SA-házaspár esete plasztikusan jellemző a mai német viszonyokra.

## Mellékes taxák

Az Univerul igazán nem nevezhető olyan orgánumnak, mely a legkisebb mértékben is elősegítené a destruktíót. Ellenkezőleg. Ugy sovínizmusban, mint világszemléletben a legszűkebb jobboldalon áll s ritkán kel ki olyan intézkedés ellen, amelyet a felsőbbbbség jó-  
nak láttak kivetni a polgárok vállaira. Ezutal mégis kikél és pedig igen erősen. Azok-  
ról az illelékekről van szó, amelyek kivételese már minden gátat átszakított. A polgár ha  
benegy egy hivatalba, sohasem tudja mi vár rá — írja a lap. Szüksége van egy ok-  
mányra, amely a törvény szigorú előírása szerint bélyegmentes. Amikor kéri, kiderül,  
hogy az okmány a törvény szerint tényleg bélyegmentes, de nem a hivatal szerint, ame-  
lyik kiadja. Bélyegyet szednek a tudóbj elleni líga céljaira, bélyegyet szednek a bucaresti rendőrpálotá építésére és még ki tudná fel-  
sorolni, milyen címeken vetnek ki olyan illeléket, mely törvény szerint nem kötelező, ha a félnek egy okmányra van szüksége.  
Ez nemcsak önkényes — írja az Univerul —, de felelőtlen zürzavarhoz is vezet. S vég-  
tére is — teszi fel a kérdést — ki kezeli és ki ellenőrzi ezeket az alapokat? Vessen vé-  
get a pénzügyminiszter ennek a helyzetnek és számoltassa le azokat a hivatalokat, ame-  
lyek hasonló módon adóztatják meg a fel-  
ket — megkérdésük nélkül.

Eddi az Univerul s mi végtelen örülünk, hogy éppen ez a bucaresti lap tapintott rá erre a kényes kérdésre. Legfőbb ideje rendet teremteni. A törvény éppen ezért rendelkezik ezen okmányok bélyegmentességéről, mert közférdeknek tartja, hogy vagyoni viszonyá-  
ra tekintet nélkül mindenki könnyen hozzá-  
jusson. Tarthatatlan helyzet, hogy a törvény humánus rendelkezéseit éppen azok a hiva-  
latok hágyják a, amelyek hivatva volnának megőrizniükre. Még akkor se, ha jóhiszemű szempontok vezetnék őket.

## Politikusok és tábornokok véres verekedése a görög miniszterelnökségi palotában

# Lemond a görög köztársaság elnöke

Csaldarisz miniszterelnök felszólította a görög népet, hogy szavazzon a monarchia mellett

Athén, szeptember 10. Tsaldarisz miniszterelnök próklamációjában felháborodásának ad kifejezést a minisztertanács tárgyalóterme előtt lezajlott incidensek fölött, amelyek a miniszterelnök szerint nézeteltérésekből keletkeztek. A bűnösök mindenesetre el fogják venni büntetésüket. A közvélemény idegessége indokolatlan. A kormány megígérte a népszavazást és állni fogja szavát. Az ország természetes belső rendje a demokratikus intézményeken alapuló monarchia.

Condylis tábornok a sajtó képviselői előtt ugyancsak sajnálatát fejezte ki a miniszterelnökségi palotában lezajlott véres verekedés fölött. Ez események egyébként normális kifejlődés előtt állnak, miután a hadsereg egységes.

Beavatottak szerint Jaimis köztársasági elnök a napokban lemond. Helyét a népszavazásig Voínakis kormányzó című tábornok Tsaldarisz miniszterelnök átvette a köztársasági érzelmi Rallis belügyminiszter társadját.

Athén, szeptember 10. Alig heverte ki Görögország Venizelosz forradalmi megmozdulásának vérvetéseit és ismét puccskisérletek nyugtalansága tartja lázas izgalomban ezt a jobb sorsra érdemes kis országot, az állandósított polgárháboru balkáni hagyományainak legfőbb letéteményesét Hellasz történelmi multu földjén. Mint ismertes, már több, mint két év óta hatalmas erőfeszítések történnék és jól megszervezett propaganda folyik abban az irányban, hogy az 1924-ben detronizált György királyt hozzák vissza a köztársaságból ismét monarchiává átalakuló ország trónjára. Ez a mozgalom hosszú ideig visszhang nélkül maradt, majd kezdett különösképpen a hadsereg köreiben gyökeret verni a restauráció gondolata, amelyhez több már neves politikusok is csatlakoztak. A számozott Venizelosz éppen a köztársasági forma megvédésére való hivatkozással indult el Athén meghódítására és a görög kormány ugyancsak a köztársaság megvédésének jelszavával folytatta a megmozdulást.

Végül is elhatározták, hogy népszavazást rendelnek el és megkonzultálják a görög népet afelől, hogy akarja-e, vagy sem

a monarchia visszaállítását. Az európai sajtóban a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba arról, hogy a görög monarchisták nem fogják bevárni a kérdés alkotmányos elintézését és puccsszerűen megpróbálják magukhoz ragadni a hatalmat.

Ezek a hírek úgy látszik megfelelnek a valóságnak. Ma a táviró meglehetősen zaváros és egymásnak ellentmondó híreket röptet világgá arról, hogy Görögországban tegnap puccskíséret történt. Amennyire a távirati jelentéseken el lehet igazodni, a monarchisták bizonyos mozgolódásaival szemben erőlesen lépett fel Panajotatosz tábornok, az athéni első hadtest parancsnoka. Ennek következtében Kondilisz tábornok helyettes miniszterelnök benyújtotta lemondását. A kormány azonban minisztertanácsra ült össze, megvizsgálta a helyzetet és meggyőzte Kondiliszot, hogy nincs oka a lemondásra, mert csak félreértés történt.

A görög távirati iroda hivatalos jelentése szerint a minisztertanács ideje alatt a kormányelnöki palota folyosóján verekedés tört ki az ott várakozó politikusok között. Panajotatosz tábornok az első hadtest parancsnoka helyre akarta állítani a rendet, de közben megsérült. A sebesült hadtestparancsnokot felmentették állásától és helyébe Papagosz tábornokot nevezték ki.

Római jelentés arról számol be, hogy puccskészlődések robbantak ki Görögországban, amelyeknek élén Panajotatosz tábornok áll. A puccs-terveket elősegíti az a körülmény, hogy a kormány kebelében nézeteltérések merültek fel.

Perik Rallisz belügyminiszter, aki köztársasági érzelmi, lemondott méltóságáról. Tsaldarisz miniszterelnök próklamációval fordult az ország lakosságához és felszólítja a görög népet, hogy szavazzon a restauráció mellett, mert csak ez tudja visszaadni Görögország nyugalmát.

A Havas távirati iroda jelentése szerint az új folyamán az athéni miniszterelnökségen újabb minisztertanács volt. Ugy hírlik, hogy a kormány október közepére írja ki a népszavazást. A görög főváros lakossága izgalommal várja a fejleményeket.

## A nemzeti parasztpárt bucaresti népgyűlésen akarja bizonyítani a párt hatalmát

Bucuresti, szeptember 10. Ma délelőtt összeült a nemzet parasztpárt vezetősége Mihalache elnökletével. A pártvezetőség tagjai közül csak Maniu volt távol, aki betegsége miatt Sovatan üdült.

Az értekezleten megvitatták a párt belső szervezeti ügyeit. Elhatározták, hogy a megyeszékhelyeken rendezendő ülések után nagy népgyűlést tartanak a fővárosban, amelyen bebizonyítják a párt nagy hatalmát.

Az értekezlet előtt Mihalache lakásán hosszabb megbeszélést tartott, amelyen Lupu és Madgearu voltak jelen. Megvizsgálták a párt helyzetét és megvitatták mindama kérdéseket, amelyek a mai pártvezetőségi ülés elé kerülnek. Megállapították, hogy a párt körében teljes a fegyelem.

A Dimineața értesülése szerint Mihalache szeptember 15-én kihallgatást fog kérni a királytól.

## VILÁG TUKRE

### A modern japán művészet

Alábbi cikket Kitamura japán író és híres rendező írta a Kelet művészetének új irányairól. A cikk nyugati vonatkozásai miatt érdemel nagyobb figyelmet.

A japán nép az utóbbi hatvan esztendőben óriási erőfeszítéseket tett arra, hogy a Távolkeleten az európai Nyugat minden vívmányát, főleg a technikai és művészi meghonosítsa. Ebben a törekvésében azonban a nép tehetségei nem nagyon támogatták. A színész meg akart maradni abban a hagyományban, amelyet évszázadok, talán évezredek munkája szentesített. A fejlődés vonalától arasznyira sem akartak eltérni és innen van, hogy a régi tradíciók „Kabuki“-játék uralkodik még ma is a japán színházakban. A színházi élet irányítói szinte büszkek erre a drámai művészetre és pedig formáinak és stílusainak szépségei miatt és mert a színművészetnek olyan törvényei alakultak ki a Kabuki játék keretei között, ami ritkaság az egész világon. Még ma is férfiak játszik a nő szerepeket, de annyi tökéletességgel, hogy az idegen soha nem tudná megállapítani, hogy a játékosok mindnyájan férfiak.

A régi feudális időkben keletkezett ez a játékforma. Még akkor, amikor a feudális rendszer mellett nagyban virult a régi, vagyonközösségen alapuló termelés, amikor sokkal testvéribben éltek az emberek, mint a legszociálisabb berendezésű országokban manapság. Más országokban az ilyen közösségi élet csillagvizsgáló, történetíró, pergamentmásoló papokat termelt ki, Japánban csak részben létesültek ilyenek. Akinek tehetsége volt, az színészkedett és így szórakoztatta vagyonközösségekben élő rokonságát és a törzs tagjait. A Kabuki játék még ebből az időből származik, formái ma is élénkek és frissek, de mégis nagyot fordult az idő kereke és a mai Japán, különösen a nagyvárosok lakója, inkább a régiségének hódol, semmint művésziességének. A modern japán ember modern problémák izgatják, a megélhetés kérdése, a kisebb munkahét, az áruk világgiaera dobása, az életnívó emelése, a kormány és bizonyos japán rétegek expanzív törekvése, a gép hódító haladása — mindez kavarg a mai japán ember lelkében és természetesen művészi kifejezést követel.

Ujabbán a Kabuki játék mellett a japán intelligencia megteremtett egy modern színpadi mozgalmat, amely foglalkozik napjaink problematikájával. A mozgalom harmincöt éves és a modern európai színház hatása alatt keletkezett és fejlődött. Az európai színházak halhatatlan művei, a modern rendezés érvényesül lassan a Kabuki játék mellett. Az új mozgalom neve „Shingeki“ (az új színház), amely eddig két érdekes művészi alakulást hozott létre: a „Szabad Színpadot“ és az „Irodalmi Társulatot“. A Szabad Színpad megalapítója Kaoru Osanai és Sadanji Ichikawa híres színművész.

1909-ben adták elő először a Szabad Színpadon az első európai drámát Ibsen „Gabriel Borkmannját“. A másik társulatot Shoyo Tsibouti professzor és Hogetu Shimamura léptette életbe. Az első darab, amit előadtak 1911-ben Shakespeare: „Hamlet“-je volt, amely óriási benyomást tett Japán intellektueljeire. Különösen a fiatalok istáptolták a színházat, amelyet azonban csak az első időkben lehetett naponta üzemben tartani, később már nem

akadt közönsége. Az a kis csoport minden lelkesedése mellett nem ment huszszor megnézni a darabot, a nép pedig még mindig a Kabuki játékokhoz zárandokolt. A modern színházak tehát állandó krízisben voltak és nem tudták zöldre vergődni. Mind a kettő rövid időközben egymást után szépen elszenderült.

A nagy földrengést követő évben 1921-ben, egy kis modern színház a „Csukiji“ műintézet nyitotta meg kapuit. E sorok írója volt a színház dramaturgja. A fából készült épületben 500 néző számára volt hely. Ez is szerencséje volt a vállalkozásnak, mert ennyi közönség mindenképpen akad a tizedik előadás után is. A színház berendezkedett nagyobb és változatosabb programra és ilyen módon is biztosította magának közönségét. Most már modern japán írók is előadták műveiket, úgy hogy a kicsi színház mintaszerű intézménnyé kezdett kialakulni, amely befolyásolta az ország művészeti életét. Az egyik alapítónak: Kaoru Oshianainak 1929-ben történt halála szakadást idézett elő. A kicsiny Csukiji színházársulat mellett egy másik társulat is létesült és kialakult egy egészséges művészeti verseny.

1924-től 1929-ig a kis Csukiji színház vezetett. Bámulatos teljesítményeket tudott produkálni. Ibsent, Strindberget, Hauptmann, Wedekindet, Georg Kaisert, Romain Rollandot, Schnitzert, Maeterlincket, Molnárt, Capeket, Pirandellót, Golt, Gorkijt, Csehovot, Bernard Shawot, O'Neillt játszották a modernkéből és Shakespearenek majdnem minden művét. A japán szerzőkkel együtt 117 darabot mutattak be egy esztendőben. A repertoár azután megmaradt kevés változattal a későbbi években is. 1930-ban a színházat olyan igazgatóság vette át, amely főleg szociális izü darabokat mutatott be és ezért, mert a modern színpadi termékek iránt leginkább munkások és proletárok érdeklődtek. A krízis azonban ide is kinyújtotta csápjait és a színház ma krízisben van. Nemcsak gazdasági ez a válság, hanem művészi is. Minthogy az utóbbi években az európai termék nagyon gyenge volt, a színház vezetői azon igyekeztek, hogy bevezessék a látványos operettet. Ezt azonban a japán munkás nem bírta és így a régi Kabuki játékok kerekedtek felül. Meggyőződésem szerint azonban ez csak átmeneti jellegű. El kell következnie az időnek, amikor a nyugati művészet érvényesülni fog Japánban is.

### Hebräisch-pedagogische Kurse

(Dreijähriges Lehrerseminar) in Cernăuți.  
 Leiter: Oberrabbiner dr. Mark.  
 Im: Schulj. 1935—36 gelangen zur Eröffnung: der erste u. dritte Jahrgang. Die Aufnahmen und Ergänzungsprüfungen finden am 15. Oktober statt, bis zu welchem Tage Einreichungen und Anmeldungen (mündlich u. schriftlich) entgegengenommen werden von Prof. Dr. B. Gottlieb, Cernăuți. Str. Pop. Logotheiti 17. Verlangt Jahresprogramm, das auch die Aufnahmebedingungen für den I. Jahrgang enthält.

ישנה "חם סופר" קלוז-הודעה!  
 בחורף הבועיל יתקבלו לשיבתנו הרמה ארבעים בחורים. הרוצים להתקבל יפנו במכתב בקשה אל וועד השיבה עד ר"ה הבועיל ויקבלו תשובה בכ- תב על פרט הדברים. אל כל מכתב בקשה יצורף כתב תעודה מהרב המקומי ע"ד מדרגתו בלימוד ודרכי המוסר והיוואה.  
 פה קלוז תע"א, בחודש אלול תרצ"ה לפ"ק.  
 וועד השיבה  
 Jeschivath „Chassam-Sofer“ Cluj, ארדיסה.  
 Str. General Berthelot No.11

## A targumuresi országos ügyvéd-kongresszus és a numerus clausus

Targu-Mures, szeptember 10. Targu-Muresen min.egy háromszáz részvevő jelenlétében e hó 8., 9. és 10-én zajlott le az ügyvédek országos kongresszusa. Az előlekekből itélve azt lehetett volna következtetni, hogy a nagygyűlés a teljes megériés jegyében fog lezajlani. A muresmegyei ügyvédi kamara a rendezés felelősségteljes munkálatainak elvégzésére több bizottságot küldött ki, majdnem kizárólag kisebbségi, főleg zsidó ügyvédekből. Az igazságügyminisztert Sighisorean váró bizottság egy tagból állott, ez is történetesen zsidó volt. A rendezés megkönnyítésére a helyi állami liceum cserkészreit is kivézenyelek, akiknek 90 százeleka szintén kisebbségi szülők gyermekeiből rekrutálódott. A román ügyvédek szintén tüntetően tartózkodtak a rendezésben való részvételtől. Ennek dacára a kongresszus és az ezzel kapcsolatos összes rendezvények lefolyása mintaszerű volt. Azaz, hogy...

Attól a pillanattól kezdve, hogy dr. Pop Valer igazságügyminiszter ur a lábát a városba betette, szinte percről-percre érezhető volt, hogy itt valami nagy dolog van készülben, amiből a kisebbségeknek nem sok hasznuk lesz.

A miniszter a kongresszus megnyitóját alkalmával elmondott beszédében kijelentette, hogy a helyi itélőtáblának Sibuba való áthelyezését azért akadályozta meg, mert ebben a városban és ezen a környéken a román ősalkosság küzdeni van hivatva a romániaságtól teljesen idegen elemek befolyása ellen.

A megnyitót követő ünnepségen, ahol Avram Iancu emléktábláját leleplezték, a miniszter ismét beszédet mondott, amelyben a magyarokat hordának (puhoiu) nevezte, akik a hegyek királyát állandóan üldözték, s általában gyűlölettel beszélt a kisebbségekről.

A megnyitón dr. Baciu Aurel, a muresmegyei ügyvédi kamara dékánja, a miniszteri felszólalásra adott válaszában kifejtette, hogy a kamara területén működő ügyvédek között harmonikus együttműködés van, ez a megériés kellene, hogy áthassza az ország többi kamaráinak tagjait is. Az Avram Iancu-ünnepélyen pedig Bersan Aurel, a targumuresi itélőtábla elnöke adta meg a méltó választ a miniszter kisebbségellenes kirohanására. Az emléktáblát ugyanis a helyi itélőtábla falán helyezték el, mivel Avram Iancu 1831-ben a targumuresi táblánál volt kancellista. Mikor Bersan az emléktáblát átvette az ügyvédszövetségtől, beszédében kifejtette, hogy a vezetése alatt álló bíról kart minden ténykedésében csak a tiszta igazság vezet és nem hajlandó senki ügyében faji, nemzetiségi, vagy társadalmi osztályokra való tekintettel itélkezni.

Ily körülmények között kapott lábra az a kinos atmoszféra, amely a szeptember 9-én megtartott plenáris ülésen elemi erővel robbant ki.

Pogonat ügyvéd, a jasi kamara dékánja felszólalásában rámutatott arra a nyomorra, amely legjobban az ügyvédi kart sújtja és úgy állította be a dolgot, mintha minden bajnak, minden veszedelemnek a kisebbségi, főleg zsidó ügyvédek lennének a kulforrása. Beszélt a zsidóságról, mint felsőbbrendű, civilizáltabb fajról, amely szerinte sokkal veszedelmesebb, mint a kevesebb kulturájú, s műveltséggel nem rendelkező kisebbségi nemzetelek. Nap-nap után fájdalommal állapítja meg, hogy a zsidó ügyvédek gazdagok, jól öltözködnek, ugyanakkor nem vesznek részt az ország konszolidációs munkájában. A háború alatt kivonták magukat a katonai szolgálat alól, ma pedig ők a leghangosabbak és minden fórum előtt csak ők láthatók, mindenütt csak nekik terem babér.

Ezen minden komolyságot nélkülöző filozófiai elmefuttatás után, amely mellel még igen kevés hatást váltott ki, — Pogonat statisztikai adatokkal igyekezett alátámasztani mindazt, amit eddig elmondott. Összesen kilenc vármegyét sorolt fel, ahol az általa összeállított statisztika szerint a zsidó ügyvédek számarányukat jóval meghaladó mértékben vannak képviselve. Ezen statisztika szerint Cernauti megyében, illetve Cernauti városában 84 zsidó ügyvéd mellett mindössze 16 román működő ügyvéd van. Baltiban 55 román és 22 zsidó, Neamtiban 12 román és 13 zsidó, Botosaniban 62 román és 34 zsidó, Iasiban 239 román és 133 zsidó, Dorohoiuban 43 román és 28 zsidó, Felciuban 43 román és 13 zsidó, Clujban 230 román és 166 zsidó, Orheiában 35 román és 37 zsidó ügyvéd működik, a román nemzeti szupremácia legnagyobb dicsőségére. De ez a tarthatatlan helyzet a közigazgatásban is jelentkezik, mert Pogonat szerint Sighet, Satumare, Bălti és Holin városok intermá-

ris bizottságaiban túnyomóan kisebbségi tancsstagok ülnek.

Konkluzióként megállapítja a jasi ügyvédi kamara öreg dékánja, hogy ezzel a nagy nemzeti veszedelemmel a kongresszuskak haladéktalanul foglalkoznia kell és kéri a kartársakat, hogy szavazzák meg a numerus claususnak az ügyvédi kamarákba leendő miharabbi bevezetését.

Említésre méltó körülmény, hogy a iasi kamarának ez az épületes előterjesztése nem is szerepelt a kongresszus napirendjén, annak tárgyalását az ügyvédszövetség már régebben visszautasította. Érthetetlen volt tehát mindenki előtt, hogy milyen módon került ezek dacára is a iasi javaslat az ügyvédkongresszus plénuma elé.

Akadtaq, akik felszólalásra jelentkeztek az ellenzéki tábortól, hogy cáfolni igyekezzenek az iasi sui generis-statisztikát, azonban az elnök Péleteanu teljesen indoko-

latlanul nem adta meg a szót egyik jelenkezőnek sem. A legegényebb klotür alkalmazásával megszavazta ott egy rezolúció, amelynek értelmében az ügyvédszövetség az e tárgyan beérkezett javaslatokat az egyes ügyvédi kamaráknak kiadja tanulmányozásra és véleményes jelentéstétel végett és a beérkezeti válaszoktól teszi függővé a jövőben követendő magatartását.

A iasi ügyvédi kamara javaslata, főleg pedig a kongresszus által törvénytelen formák között megszavazott rezolúció, ugyi kisebbségi, mint román körökben kinos feltűnést keltett. Aki azonban a mindennapi politikával tisztában van, kevés gondolkodás után rájön a dolog nyitjára. A romániai numerus clausus bölcsoje Iasiban ringott, Cuza és híveinek pátriájában. Csak természetesen, hogy az ügyvédi numerus claususának is innen kellett hódító utjára indulnia. Hogy pedig a kongresszuson az ellenzéki vezéreket nem engedték szóhoz jutni, az kizárólag Péleteanu elnök magatartása idézte elő. Azé a Péleteanué, aki néhány hónappal ezelőtt a Vaida Sándor táborához tartozott, ahonnan — nem tudni, mi okból — csak a közelmúltban lépett ki.

(Dr. E. D.)

## Kedden leplezik le Mária királynő szobrát Sovatan

Sovata-fürdő, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) Rubletzky Géza magyar szobrászművész, aki Mária királynő megbízásából mintázta meg a királynő szobrát Sovatan, immár az utolsó simításokat végzi a szobron, amelyet kedden délelőtt lepleznek le Sovatan ünnepélyes külsőségek között.

A leleplezés délelőtt 11 órakor történik és azon a királyi ház és a kormány képviselőin kívül, a megye és a fürdő összes polgári és katonai hatóságai, nemkülönben a targumuresi garnizon összes tisztjei is részt vesznek.

A leleplezési ünnepségeken az előkészítőbizottság programja szerint dr. Stroie tábort püspök, Feodorescu generális az előkészítőbizottság elnöke, a kormány képviselője, Porubschi Ferenc vármegyei prefektus, dr. Vescan János a sovatai fürdőbizottság elnöke és dr. Mezei képviselő, a fürdő vezetője mondanak beszédeket.

A nagyszabású leleplezési ünnepségekre Targu-Muresről és Mures megyéből sok látogató és vendég érkezik.

### UJ TECHNIKÁVAL a ruhalestés, vegytisztítás CZINK-nél nem drágább, csak jobb mint bárhol

## Féleredménnyel belejeződtek végre a román-német tárgyalások

### Öt és félmillió marika értékű árut exportálhat Románia Németországba

Bucuresti, szeptember 10. Mint már közöltük, szombaton este befejeződtek a román-német kereskedelmi tárgyalások részben megegyezéssel. Miután az összes felmerült problémákban nem sikerült a megegyezés, csak ideiglenes szerződést kötöttek, azzal, hogy az export-kérdéseket és elsősorban a petróleum-szállítás ügyét külön fogják szabályozni. Az ideiglenes

egyezmény megszünteti a németek részéről életbeléptetett korlátozásokat. A szerződés szerint tengerit s állpát fognak kivinni Németországba 3 millió marika értékben, továbbá gyümölcsöt 2 és félmillióért.

Leon alminiszter a kormány gazdasági bizottságának legközelebbi ülésén fog beszámolni a berlini eredményekről.

## Végetért a Jewish Agency Counciljának ülése is

„Palesztina elég nagy az elkövetkezendő husz évre, husz év mulva egy megváltozott Kelettel állunk majd szemben“

Luzern, szeptember 10. Közvetlenül a Cionista Világszervezet ülésének berekesztése után sor került a Jewish Agency counciljának konferenciájára is. A Jewish Agency ülésén az Agency cionista és nem-cionista delegátusai egyhangú lelkesedéssel fogadták el a dr. Hantke által előterjesztett indítványt, amely a következő hét esztendőben egy millió font felhozását határozta el 2000 munkáscsalád telelepitése érdekében.

doskodott, hogy a chachsara "necsak" a chaulcokat, hanem a kapitalista bevándorlókat is feljelle, hogy senkise menjen keresztül az országra.

Az általános vita szónokainak Berl Katzenelson válaszolt, aki a palesztinai oktatásról is referált.

Dr. Maurice B. Heater a palesztinai kolonizációról referált, behatóan ismertette a vizellátás problémáját, amelynek megoldásával két társaság foglalkozik.

Az általános vita során Lady Erleigh kifejtette, hogy Palesztinában nemcsak az ország építése a feladat, hanem a zsidóság szellemi nivójának az emelése is.

Schalom Asch arról beszélt, hogy nemcsak minden német zsidó tekint ma a Szentföld felé, hanem a keleti országok zsidó milliói is, akik szörnyűséges helyzetben élnek. Schalom Asch mellett kar-

A council bizottsági ülésén több fontos politikai, kulturális, kolonizatorikus, adminisztratív határozatot hoztak. Szóba került az is, hogy a Jewish Agency másik felének „nemcionista“ elnevezését megváltoztassák, határozathozatalra azonban nem került sor.

Szeptember 7-én este az ülés végetért. A Jewish Agency elnöke Weizmann Chajim záróbeszédében kijelentette, hogy Palesztina az elkövetkezendő 20 évre elég nagy, 20 év mulva pedig egy megváltozott Közékelettel fogunk szembenállni, amelyben a zsidóság gyermekei meg fogják keresni és meg fogják találni a nagyobb Palesztinát.

## Maniu hogy há abess

„Becsülöm a becsül

Sovata, szeptember 10. (Uj Kelet tud.) Maniu Gyula néhány napot költözik. A volt miniszter öta hűségesen felkeresi ezt zöldjével övezett fürdőhelyet, szerint ilyenkor, szeptember második végé a hochszező zsvájának, a zajos kaszikor tehát jóval kisebb nyvegezheti reggeli sétáit a tányokon.

Eziden is legbensőbb hívés dr. Aurel Socol volt kar Rächiteanu volt képviselőiban. Maniu a fürdőigazgatóságban lakik, a kora reggeli fürdőt vesz, majd néhány órával a sovatai hegyekre. A az éjszaka felét is munkái igen kiterjedt levelezést levelet kap, főleg az utólyek a Duna-konföderáció kapcsolatban. A volt minis megválaszolja a leveleket.

Maniut még ebben a nyban sem könnyű rábírnai a titkai élet aktualitására, zatot adjon. Mindig rendőuabb indokok és érvek ajen a nyilatkozat-adás algyekeztünk ráterelni a ké zsidó-kérdéssel szemben, amely különös aktualitást Noua-ban megjelent élesen gy vezedükke által.

Tudomás van-e Elnök kérdeztük — hogy dr. Ma Kelet hasábjain megkérdezt rias dr-t, a Romania Nou hogy mi az oka annak a z zisnak, amelyen a lap a z csocitosan keresztül ment amelyet New-Palesztina címűtő, összegegyeztetető-e raturikus felfogásával?

Tudomás szerint E erre a nyilt-levélre.

Igen, de azt választolt szolhat, mert a censura n danvalóit.

Ugyanebben a helyz is — válaszolja Maniu, z tok érdemében, mert a cen mat sem kiméli. Egyet az nem vagyok és nem volt csülöm a becsültes zsidók som érvényesült akkor, am aki Valda Sándorral amts gai matt szembeszállottan következmények, mint sok is engem igazoltak. Ment tottságom a zsidósággal s változott és ne is várják, jem önmagamat.

Megmutattuk Maniu G resti lap aznapi számát, hogy Maniu ismét konfi Mihalacheval, aki ujabban penget, míg Maniu kit irányelvei mellett. A volt olvasta a cikket, majd tot dott reá:

Smonecz.  
 Többet erről a kérdésről do mondani. Környezetén beszédecsennek bizonyult.

Nem felel meg a lap sa, mintha Mihalache és moly konfliktus merült Mihalache a legjobb v Legfeljebb nűánszkülönbse ban. Maniu nyiltan és bá a demokratikus és alk mot, amelytől semmilyen zött sem tér el. Mihalach és diplomatikus eszközök sülni. Már pedig Mani nye, hogy a tömegek ne ciát, hanem csak a leg ségeit.

Szó lehet Valdának szatéréséről?

Ki van zárva, — Nem mintha a párt mult esetleg nem venné vissz áruha a párt program bocsátamát ezt meg neki. zeti parasztpárt tömeg rekrutálódnak, amelynek keresnie a jobboldali je Maniu egyébként nem

# Maniu Gyula nem hiszi, hogy háború lesz az olasz-abesszin konfliktusból

**„Becsülöm a becsületes zsidókat és a zsidó kérdésben megmaradtam a régi álláspontom mellett“**

Sovata, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) Maniu Gyula néhány nap óta Sovatán tartózkodik. A volt miniszterelnök harminc év óta hűségesen felkeresi ezt a fenyvesek örök zöldjével övezett furdóhelyet, még pedig rendszerint ilyenkor, szeptember első napjaiban, midőn vége a hűszezonnak, a nyaralók zsvajának, a zajos kaszinói életnek, amikor tehát jóval kisebb nyilvánosság előtt végezheti reggeli sétáit a Sovata körüli sétányokon.

Ezidén is legbensőbb hívei: dr. Pop Ionel és dr. Aurel Socol volt kamarai elnökök, és Răchiteanu volt képviselő vannak társaságában. Maniu a furdógazgatóság egyik villájában lakik, a kora reggeli órákban melegfürdőt vesz, majd néhány órát sétára indul a sovatai hegylépcsőre. A délutánt, sokszor az éjszaka felét is munkával tölti el. Maniu igen kiterjedt levelezést folytat, nagyon sok levelet kap, főleg az utódállamokból, amelyek a Duna-konföderáció tervével vannak kapcsolatban. A volt miniszterelnök azonnal megválaszolja a leveleket.

Maniut még ebben a nyugodt atmoszférában sem könnyű rábírni arra, hogy a politikai élet aktualitásaira ítérvő nyilatkozatot adjon. Mindig rendelkezésére állnak újabb indokok és érvek ahhoz, hogy kitérjen a nyilatkozat-adás alól. Mindenesetre igyekeztünk ráterelni a kérdést Maniunak a zsidó-kérdéssel szembeni beállítottságára, amely különböző aktualitást nyer a Romania Noua-ban megjelent élesen antiszemita hangvételű cikkében.

— Tudomása van-e Elnök unak arról, — kérdeztük — hogy dr. Marton Ernő, az Uj Kelet hasábjain megkérdte Boila Zacharias dr.-t, a Romania Noua főszerkesztőjét, hogy mi az oka annak a furesa metamorfózisnak, amelyen a lap a zsidókérdéssel kapcsolatosan keresztül ment és hogy a hang, amelyet New-Palesztina című cikkében megütött, összeegyeztethető-e Maniu Gyula demokratikus felfogásával?

— Tudomásom szerint Boila dr válaszolt erre a nyílt-levele.

— Igen, de azt válaszolta, hogy nem válaszolhat, mert a cenzura megnyírbálná mondanivalóit.

— Ugyanebben a helyzetben vagyok én is — válaszolja Maniu. Én sem válaszolhatok érdemben, mert a cenzura az én szavaimat sem kiméli. Egyet azonban mondhatok: nem vagyok és nem voltam antiszemita, becsülöm a becsületes zsidókat. Ez a felfogásom érvényesült akkor, amikor én voltam az, aki Vaida Sándorral antiszemita hajlandóságai miatt szembeszállottam pártomban. A következmények, mint sok más esetben, most is engem igazoltak. Mentalitásom és beállítottságom a zsidósággal szemben azóta sem változott és ne is várják, hogy megismételjem önmagamat.

Megmutattuk Maniu Gyulának egy bucuresti lap aznapi számát, amely arról szól, hogy Maniu ismét konfliktusba keveredett Mihalacheval, aki újabban fasizta hurokat penget, míg Maniu kitart demokratikus irányelvei mellett. A volt miniszterelnök elolvasta a cikket, majd tömören ennyit mondott rá:

— Smoncesz. Többet erről a kérdésről nem volt hajlandó mondani. Környezetének egyik tagja már beszédesebbnek bizonyult.

— Nem felel meg a lapoknak az az állítás, mintha Mihalache és Maniu között komoly konfliktus merült volna fel. Maniu és Mihalache a legjobb viszonyban vannak. Legfeljebb nuánskülönbség van taktikájukban. Maniu nyíltan és bátran akarja vállalni a demokratikus és alkotmányvédő programot, amelyetől semmilyen körülmények között sem tér el. Mihalache már ruganyosabb és diplomatiszta eszközökkel kíván érvényesülni. Már pedig Maniunak az a véleménye, hogy a tömegek nem értik a diplomáciát, hanem csak a legmerészebb ösztönöket követik.

— Szó lehet Valdának a pártba való visszatéréséről?

— Ki van zárva, — hangzott a válasz. Nem mintha a párt multjára való tekintettel, esetleg nem venné vissza, hanem Vaida elárulta a párt programját és a tömeg nem bocsátaná ezt meg neki. Már pedig a nemzeti parasztpárt tömegei a parasztságból rekrutálódnak, amelynek soraiban nincs mit keresnie a jobboldali jelszavainak.

Maniu egyébként nem hiszi, hogy az olasz-

abesszin konfliktus súlyosabb méreteket öltethetne.

— Ugyan kérem, nem lesz abból háború — mondotta az újságírónak. Miért háboruzunk mi a feketékért, mikor elég rossz ember akad a fehérek között is, akik annyi gondot okoznak nekünk.

Maniu egyébként a napokban elutazik Sovatáról s így nem vesz részt a szobor-leleplezési ünnepségeken, amelyekre rövidesen sor kerül. Mária királyné szobrát leleplezik le, a kormány és a királyi ház kiküldöttjeinek jelenlétében.



## Tudod, itt kétség nem lehet:

Sem a „luxus- és csoda-krémek“, sem az „utálatok“ nem pótolják a Nivea-Crème csodás hatású bőrápolószert, mert az egész világon nincsen más krém, amely a bőrápoló eucerint tartalmazza és ezen alapszik a Nivea-Crème bámulatos hatása. Ez az egész litok, amely csak néhány löbe kerül!

**Tekint: Vegyen csak Nivea-krémet, és semmit mást!**

NIVEA-KRÉM: dobozokban Lei 16 — 34 — és 72 — tubusokban Lei 30 — és 45 —



legelősebb higiéniait is nélkülöző helyről. Rengetegen szereztek ruhát és más megbetegedést, sokan skarlátban betegedtek meg, ugylátszik ezektől a megbetegedésektől nem óvta a zarándokot kellőképpen a maglaviti „szent“.

— Ilyen kijelentéseket tett Lupu Petrache a fascináti tömeg előtt: „Nyájammal száraz lábbal fogok átkelni a Dunán“. Ezt ugyan nem cselekedte meg a derék istenlátó, mindenesetre igazoltam várom, vajjon ez a csoda tétéle sikerül-e neki, addig azt kell hinnem, hogy nem sikerülne a kísérlet.

Az elbeszél csodák között voltak egészen beteg elmére valló mesék. Egy asszony azal jött vissza, hogy az előre elkészített kegyes adományt, még mielőtt odaadhatta volna, elvette kezéből az égi erő. Hogy eltűnt a pénz a szerencsétlen elmebáborodott kezéből, az kétségtelen, de azt hiszem valszintűbb, ha a zsebtolvajok között keressük a pénz elvevőjét, mintsem hogy az égi hatalmakra hivatkozunk.

— Legnagyobb megdöbbenés akkor ért, mikor a rádióban előadást akartam tartani a Petrache Lupu-féle lelki epidémiáról. Azt a választ kaptam, hogy a rádiótársaság vezetői éppen Petrache Lupunál vannak és őt nyilatkoztatják a mikrofon előtt.

— Egyáltalán nem vitatom, hogy történelmet s zszegesszios gyógyulás egyes esetekben, de ez nem csoda, legfeljebb olyan csoda, amelyet az orvosok naponta produkálnak a kórházakban, különösen az elmeegógyintézetekben. Vallás és tudomány ma már jól megférnek egymás mellett. Nem a vallást, hanem a babonát s az elvakultságot, az üzletes „csodát“ akarjuk irtani és támadni. Fáj, hogy külföldön ma már a maglaviti csoda révén mint elmaradott országról beszélnek rólmuk, fáj, hogy külföldön a maglaviti csoda révén vesznek rólmuk tudomást. Maglavit nem lehet népi kultúránk mérlege a külföld előtt!

— Azt hiszem, hogy elsősorban az egyházak kellene tiltakoznia az egész maglaviti üzlet ellen. Ezek és ezek közülunk egy fertőzött és piszkos helyre, hogy őt vizionáljanak.

— Kétségtelen, hogy Maglavitnak temploma lesz, hogy keres a vasut, keresnek a maglavitbeliek, keresnek a sátrak kufarai, keresnek a lapok, melyek ezzel táplálják példányszámaik emelkedését, sok minden üzlet van még a csoda háta mögött, de mégis a legerélyesebben kell fellépni a lélekfertőző és a testi betegségek terjesztése ellen.

— A maglaviti csoda szülőke szerintem kizárólag az, hogy a nyári rendkívüli meleg felgyújtották egy szerencsétlen elmebeteg agyát, aki e hatás alatt hallucinált, e hallucinációt pedig kihasználták és üzletessé tették.

— Vissza a józan észhez, le az üzletekkel! — fejezi be cikkét az elmeegógyintézet vezető főorvosa.

A maglaviti csodával való üzleteknek az utóbbi napokban igen érdekes mellékterméke támadt. Dolj megyében, ahol Maglavit fekszik, az utóbbi napokban oly hatalmas mennyiségű hamis ezüst százejes került forgalomba, hogy a Nemzeti Bank külön bizottságot küldött annak vizsgálására, miként kerülhetett egy helyen annyi hamispénz forgalomba. A bizottság megállapította, hogy a rengeteg hamispénz mind Maglavit-ról származik. Itt ugyanis rengeteg ember van, csupa olyan ember, aki jóformán szellemvilágban él és a népek e rétvületét használták ki a kitűnő pszichiáter hamispénzgyártók. Rájárték arra, hogy ezek a földön elvona'kozott, megszállott emberek egyáltalán nem figyelnek a pénzre, melyet kapnak, ezért itt telepedtek meg hamispénzüzlemlükkel és elaraszolták hamispénzzel az egész környéket.

— A walesi herceg tíz napot tölt Magyarországon. Londonból jelenik: A Reuter távirati iroda jelenti, hogy a walesi herceg elhagyta Cannest s uban van Magyarországra felé. Elutazásakor az angol trónörökösét egész sor fényképező fényképezte. A Daily Telegraph szerint a walesi herceg tíz napot fog Budapesten tölteni.

## Mindössze négy zsidó tagja van az új lengyel parlamentnek

**A választóknak még a fele sem vett részt a lengyel parlamenti választásokon**

Varsó, szeptember 10. Az új lengyel választási rendszer, amely megszűfölné a demokratikus szellemnek és karrikatúrája a népkafat szabad megnyilatkozásának, csufosan megbukott. A választáson a választásra jogosultaknak mindössze 45,5 százalékát vett részt. Összesen mindössze 7 millió ember szavazott le és e szavazatoknak is meg kellett semmisíteni a 15 százalékát, körülbelül egymillió szavazatot, olyanoknak a szavazatát, akik elmentek ugyan az urnák elé, de szavazataikat direkt megsemmisítették.

Még hivatalos helyen is az az általános vélemény, hogy a választások tökéletesen kompromittáltak az új választási rendszer.

Jellemző, hogy még a köztársaság elnöke sem szavazott le. A kormányt át fog kelleni alakítani, mert mindössze öt miniszter jutott képviselői mandátumhoz.

Az új d'eta öszzeállítás foglalkozási ágak szerint a következő: 71 gazda, 27 tisztviselő vagy alkalmazott, 15 ügyvéd, 13 tanár, 8 hirdető, 14 nagyiparos és mőrnök, 6 kereskedő, 5 orvos, 6 munkás és 3 lelkész.

Varsó, szeptember 10. A 208 mandátumból 19 lett az ukránoké, 4 a zsidóké (egykor 30 zsidó képviselő volt a lengyel parlamentben), 1 az oroszoké. A többi mandátumot a kormányblokk kapta.

SELECT-MOZGO

Csütörtöki kezdetű!

SELECT-MOZGO

### Feltámadás

Tolstoj halhatatlan regénye nyomán rendezte: Mamoulian. Főszerepekben: Anna Sten és Frederich March.

Ma utoljára:

### A levegő ördögei

Izzalmos repülőfilm, rendkívüli felvételekkel. Főszerepekben: James Cagney, Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

## Egy bucuresti elmeorvos professor felemeli szavát a maglaviti csoda ellen

**A második maglaviti csoda: a hamispénz**

Bucuresti, szeptember 10. Paulian dr, az ország első elmeegógyintézetének, a fővárosi elmeorvosának igazgató-főorvosa tanulmányának is beillő hatalmas cikke irt a maglaviti csodáról. Adatokkal, tényekkel, bizonyítékokkal bőségesen alátámasztott cikkében azt állítja, hogy a maglaviti csoda kiterjedélyesedése nem egyéb, mint közönséges üzlet. néhány fővárosi ujság üzlete, néhány élelmes ember üzlete, egy falu és vidék önzése, hogy a nagy néparamlás révén különféle hasznokhoz jusson.

**Alki látta Lupu Petrache körül a fényt**

— Mikor a csoda első híre megérkezett — írja a professor — két reggeli ujság is odaküldötte munkatársait, az egyik meg éppen a szerkesztőjét küldte oda, hogy saját szemükkel lássák és tapasztalják a csodát. Már most ezek az emberek, mikor látták, hogy a maglaviti csoda csak egy üzlet a lapoknak, ha tényleg megtörténtek teszik, a legszínesebb tudósításokban igazolják, hogy valóban még most is történnek csodák Maglavitban. A csodákról beszámoló ujságokat

tizezérel kapkodták, mire az egyik szerkesztő már nemcsak csodát látott, hanem ennél többet is. Azt erősítette egy riportjában, hogy: „Láttam Petrache Lupu feje körül a szentek fénykarikáját, viszont amiről szintén beszéltek, az angysereget nem láttam körülötte. A közeljövőben meg fogom vizsgálni, vajjon tényleg állanak-e angyalok és arkangyalok Petrache Lupu mögött...“

— Aztán következtek a többi csodák. Petrache Lupu azt mondotta, hogy esni fog és ime, csodák-csodája, esett is az eső. Igaz, hogy országos esőzés volt, de ezt addig nem vetik észre, amíg Petrache Lupu meg nem erősítette, hogy esik!

— Így zarándokoltak mindig többen és többen a jelenések mezejére, mind többeket és többeket fogott meg a varázs, olyan varázs, mely előttünk, a tömegpszichózis ismerői és kutatói előtt, éppenséggel nem ismeretlen. Természetesen a legöbje élményekkel gazdagodva jött vissza, de a tudomány tárgyilagos világánál ki kell jelentenem, hogy nemcsak élményekkel, hanem élősdiekkel is gazdagabban érkeztek vissza a

SEPTEMBER 11.

szó egy jelenn  
nobb klotür alkalm  
egy rezolució,  
ügyvédszövetség az  
avasialokat az egye  
ladja tanulmányozás  
tel végett és a be  
függővé a jövőben

ára javaslata, főleg  
tal törvénytelen for  
rezolució, ugy ki  
körökben kinos feltű  
an a mindennapi po  
kevs gondolkodás  
járja. A romániai nu  
je Isasiban ringott,  
rájában. Csak termé  
numerusz cuazusa  
éssítő utjára indulnia  
összesen az ellenzék  
szóhoz jutni, az  
elnök magatartása  
teteanué, aki néhány  
da Sándor táborához  
nem tudni, mi okból  
lépett ki.

(Dr. E. D.)

## királynő

begeken az előkészít  
a szerint dr. Stroe  
rescu generális a  
töke, a kormány kép  
érenc vármegyei pre  
nos a sovatai furdó  
dr. Mezei képviselő,  
danak beszédekét.

leplezési ünnepségekre  
lures megyéből sok  
erkezik.

mint bárhol

## ek végre ások

### Románia

eti a németek rész  
rlátózásokat. A szer  
s árpat fognak kiv  
millió márka érték  
őlesöt 2 és félmillió

a kormány gazdasági  
elebbi ülésén fog be  
tedményekről.

## ency is

v mulva egy meg-

hachsara neccak a  
a kapitalista beván  
hogy senkise menjen  
aga.

a szónokainak Berl  
olt, aki a palesztinai

gi ülésein több fontos  
kolonizátorikus, ad-  
tatot hoztak. Szóba  
Jewish Agency má-  
sta" elnevezését meg  
zathozatalra azonban

este az ülés végetért  
töke Weizmann Cha  
ijelentette, hogy Pa  
ezendő 20 évre elég  
edig egy megváltozott  
szembenállni, amely  
kelei meg fogják ke  
találni a nagyobb Pa

## Sigheten marad a mizrachi ifjuság központja

„Javne-iskolákat“ állítanak fel. Erős hebraizálást és mezőgazdasági aktivitást határoztak el

Cluj, szeptember 10. A mizrachi ifjuság cluj-i konferenciája htfőn este hozta érdekes határozatait. Mindenekelőtt elfogadták a javaslatot, amely szerint a Brit Hanoar Hamizrachi összes csoportjainál „Javne iskolákat“ állítanak fel a hagyományos zsidó kultúra ápolására. Elhatározták továbbá, hogy a Merkaz Brit Hanoar és Merkaz Mizrachi együttműködése céljából tanácsot létesítenek Oradea székhellyel. Egy másik határozat a Mizrachi asszonyok szervezeti életének megszilárdítását célozza. Az asszonyokat tömöríteni kell az eddig is működő „Nase Mizrachi“ csoportokban. A mezőgazdasági munka intenzívitására ugyancsak határozat született, mint Erec Jiszraeiben szintén határozatot fogadtak el, valamint arra is, hogy a mizrachi ifjuság a jövő évben a Keren Kajemeth javára félmillió lej fog gyűjteni. Hebraizálni kívánják a mizrachi ifjuságot és „Kibuc Ole Transilvani“ néven Hálában a erdélyi zsidók egyesületét alakítják meg. Elhatározták továbbá, hogy az új alapszabályok nem jelenthetik a Zsidó Nemzeti Szövetségtől való különválást. A mizrachi frakció egyik határozatában üdvözi a Mizrachi mozgalomnak a luzerni kongresszuson tanúsított magatartását az egység elérése

ügyében.

A központ a konferencia határozata értelmében megmarad Sigheten. A választások a következő eredménnyel véződtek: A Brit Hanoar Hamizrachi elnöke: Juszt Mose (Oradea). Alelnökök: Feldmann Nándor (Sighet) és Silberger Lajos (Cehul). Az Exekutive elnöke: Izrael Albert, alelnöke: Vidder Samuel (Sighet). Tagjai: Scheiner Benjámín (Viseu) és Perl Debora (Sighet). Az alapszabályok értelmében a kibővített exekutive tagjai: Rubin Sándor (Timisoara), Ordentlich Victor (Salmar), Neuländer Eliahu (Arad), Gruber Sándor (Tg.-Mures), Ábramovics Haim (Oradea), Kohn David és Schwartz Zoltán (Cluj), Schwarz Slomo (Sighet) és Juszt Salamon (Toplița). A szervezet ügyésze dr. Kratz Zwi (Sighet). A „Tóra Vávodá“-kuratórium tagjai: Perl Benion, Rosenfeld Izrael, Cikk Chaim (Sighet), Löwinger Béla (Cluj) és Steinmetz Alter (Borsa). Fegyelmi bizottság: Moskovits Mose elnök, (Borsa); alelnök: dr. Hartstein (Ileanda), Fischl Halpert (Cluj), Eppler Jakab (Timisoara), dr. Rosenfeld Salamon (Cluj), Kohn Jichak (Huedin), Appel Dávid (Viseu). Revizorok: Friedmann Mose (Sighet) és Mihály Aladár (Oradea).

## KÖZGAZDASÁG

### Lemondott a timisoarai kereskedelmi és iparkamara elnöke

Timisoara, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) A kereskedelmi és iparkamara interim-máris bizottságának mai ülésén Ionescu elnök bejelentette lemondását. A lemondás a minisztérium kívánságára következett be.

Az elnöki tisztségre ugyanis Ion Oprea kívánja kinevezni a kormány, bár Ionescu működésével teljes mértékben meg voltak elégedve.

### „A lehető legkielégítőbb az ideai állami költségvetés végrehajtása“ — jelentette ki Antonescu pénzügyminiszter

A kormány szerint szeptember végéig az állami kölcsönjegyzés eléri a kilencmilliárd lejt

Bucuresti, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) Az ideai évi költségvetés végrehajtásával kapcsolatban Antonescu pénzügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett, amelynek bevezetőjéül azt a rég hallott kijelentést hangoztatta, hogy „az állami költségvetés végrehajtása a lehető legkielégítőbb eredményeket mutatta fel.“

A miniszteri nyilatkozat szerint április 1-től július 31-ig a tisztviselői fizetések és nyugdíjak teljes kielégítést nyertek. Az augusztus havi fizetésekre és nyugdíjakra eddig 646 millió lejt fizetett ki a kincstár, míg 392 millió lejt még kifizetetlen maradt.

A dologi kiadások, állami megrendelések és beszerzések április-július hónapokban szintén hátralék nélkül kifizetést nyertek 964 millió lejt összegben. Augusztus hónapban e címen mindössze 41 millió lejt fizettek ki, míg a fennálló hátralék 349 millió lejt.

Ugyanezen hónapok alatt devizákban és lejben 814 millió lejt fizettünk ki az állami tartozások rendezésére. Az utépitési szerződésből fennálló állami tartozások száma 205 millió lejt, konverziós számlára 190 millió lejt, a stabilizációs kölcsön számlájára 393 millió lejt fizetett ki a kincstár.

Az 1934-35 évi állami költségvetés összes bevételei az első öt hónap folyamán 8 milliárd 86 millió lejre rugtak, míg az 1935-36 évi költségvetés megfelelő időszak alatt a bevételek 9 milliárd 94 millió lejre emelkedtek, ami egymillióval 800 millió lejt

bevételei szaporulatot jelent.

Kedvezőnek minősíti a pénzügyminiszter nyilatkozata a fogyasztási adók emelkedését, melyekből az ideai költségvetési év első öt hónapja alatt a következő összegeket inkasszálta az államkincstár:

A petróleumtermékek fogyasztási illetékéből 490 milliót, valamint külön 66 millió lejt a hadsereg felszerelésére (a mult év megfelelő időszakában 486 millió lejt.)

A cukor fogyasztási illetékének bevétele az ideai 5 hónapban 253 millióra rugott, ezenfelül 84 milliót eredményezett a hadsereg felszerelésére, a mult évi 269 millió lejlett szemben.

Külömféle egyéb illetékek címén az ideai költségvetési évben 229 millió lejt bevételezett a pénzügyminisztérium a mult évi 104 millió lejlett szemben. A lisztilletékből 63 milliót inkasszálta a kincstár, ezenfelül külön 69 millió lejt a gabonaértékesítési számlán.

Az állami konszolidációs kölcsön B. kibocsátása a miniszter szerint kedvező mértékben folyik és augusztus 31-ig hatmilliárd 71 millió lejt eredményezett, a kormány azonban reméli, hogy ez az összeg szeptember 30-ig eléri a kilencmilliárd lejt.

A pénzügyminiszter végül kijelentette, hogy véleménye szerint az állami bevételek az ideai költségvetési évben el fogják érni a 20 milliárd 363 millió lejt, ami legfőképpen 323 millió lejlett fog alatta maradni a 20 milliárd 686 millió lejre rugó előirányzatnak.

A bucaresti tőzsdén a forgalom nem mutatott nagyobb élénkséget az elmúlt héten. A fixkamatozású papírok árfolyama alig változott, a bankpapírok árfolyama is változatlan, a petróleumtermékek árfolyama lanyhult, az ipari értékek kursusa pedig emelkedett.

A fixkamatozású értékek közül a renta improprietaryi változatlanul 40, a Stabilizarea egy és egyegyed ponttal 57 és félre lanyhult, a Desvoltarea változatlanul 41, az Inzestrarea változatlanul 57 és egyegyed, az adóhármas ponttal 27 és egyegyedre lanyhult. A bankrészesvények közül a Banca Naționala papírjai a hét elején 4760 lejre lanyhultak s ez az árfolyam volt uralkodó az egész elmúlt héten. A Româneasca változatlanul 322, a Credit Roman 5 ponttal 245-re lanyhult, a Romcomit 200, Albina 180, Credit Industrial 5 ponttal 655-re emelkedett.

A biztosítási értékek közül a Dacia Romania száz ponttal 4800-ra esett, a többi árfolyam változatlan: Generala 1750, Naționala 240, Agricola-Fonciera 350, Steaua României 1000. A petróleumtermékek közül a Steaua Romana 15 ponttal 470-re, az Astra

Romana változatlanul 950, Credit Minier 8 ponttal 340-re, a Concordia 10 ponttal 440-re lanyhult. Az I. R. D. P. változatlanul 77. Az ipari értékek közül a Resita 10 ponttal 615-re emelkedett, a Tramvai Bucuresti 40 ponttal 2800-ra, a Letea 5 ponttal 780-ra, a Mica 20 ponttal 1880-ra szilárdult.

Szeptember 20-án kezdik meg a behozatali engedélyek kiadását az év harmadik negyedére. A kereskedelmi és ipari minisztérium az év harmadik negyedére a behozatali engedélyek kiadását még nem kezdte meg, illetve eddig csak szórányosan adott ki. A késedelmet a minisztérium azzal indokolja, hogy a legtöbb kéréshez nem mellékeltek azokat a nyugtákat, amelyek az autorizációs illeték befizetését igazolják.

A minisztérium ezért ismétlenül felhívta az importőröket, hogy ezeket a nyugtákat a legelőször küldjék be a kereskedelmi és ipari minisztérium külkereskedelmi igazgatóságának. Legújabb bucaresti jelentések szerint az ideai év harmadik negyedére szóló behozatali engedélyek kiadását szeptember 20-ával kezdik meg a minisztérium.

### Szombaton megjelenik az ostromállapot meghosszabbításáról szóló rendelet

Bucuresti, szeptember 10. Szeptember 15-én jár le az ostromállapotról szóló törvény hatálya. Szeptember 14-én királyi rendelet fog a hivatalos lapban megjelenni, amely az ostromállapotot és cenzurát újabb 6 hónappal, vagyis 1936 március 15-ig meghosszabbítja.

Változás a bucaresti operában. Bucarestből jelentik: A kultuszminiszter Mihail Nasta tenoristát kinevezte a bucaresti opera igazgatójává, Ionel Perlea helyébe. Egyben megszűnik Sadoveanu Mihail megbízatása az Opera vezérigazgatói tisztségére.

Szeptember 15-én kongresszust tart Constantában a Frontul Romanesc. Bucarestből jelentik: Constantában szeptember 15-én tartja kongresszusát a Frontul Romanesc, amelyen Vaida Sándor is részt vesz pártjának több vezetőjével együtt.

Lapadatu Sovatara utazott. Bucarestből jelentik: Lapadatu kultuszminiszter Sovatara utazott ahol a kormányt képviselni fogja Mária királyné szobrának leleplezésén.

Kilenczezer tonna orosz zab furcsa históriája. Párizsból jelentik: A Matin rámutat arra, hogy a szovjet veszélyes játékot kezdett Olaszországgal. Eladott 9 ezer tonna zabot, de ugyanakkor utasítást küldött az athéni, barcelonai és portszaidi kommunista vezéreknek, bírják rá a kikötői munkásokat, hogy a terményt ne rakják át olasz hajókra.

A kormány tagjai, a főlőttébb meg vannak ünnepségeken szerzett tőbtag a poianai kisté

Megjelent!

Megjelent!

SCHON DEZSŐ:

### ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

c. chaszid regénye.

Az első, magyarul megjelent regény, amely a falak közé zárt világ összes részleteit történelmi hűséggel tárja fel és páratlanul gazdag adathalmazzal deríti fel a chaszidizmus keletkezésének rugóit, terjedésének csodáját és létezésének értelmét. A hatalmas 450 oldalas mű ára 140 lej. Megrendelhető az UJ KELET KÖNYVOSZTALYANÁL a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

## SPORT

### Erős Csibi Haggibbor nyerte a cernauti Makkabi-versenyek teniszbajnokságát

Arató Klári Makkabi a női bajnokság győztese

Cernauti, szeptember 10. A kedvezőtlen időjárás miatt csak ma folytatták a Makkabi-versenyeket. Mint már közöltük, a férfi egyes bajnokság elődöntője Simon és Erős (Hag.), Wechsler (Hakoah) és Nussenbaum (Cernauti Makkabi) jutottak.

Az elődöntők eredményei:  
Simon—Nussenbaum 7:5, 6:0.  
Erős—Wechsler 6:4, 6:4.

A döntőt így a cluj-i Haggibbor két versenyzője egymás között játszotta. Szép játék után Erős Csibi 6:3, 8:6, 4:6, 6:1 arányban győzött és ezzel megnyerte Ing. Schindler Michael győnyörü serlegét.

A női egyes bajnokság is befejezést nyert. Arató Klári ellenfele itt a Haggibbor fiatal játékos, Erős Lili volt, aki az elődöntőben a cernauti Fritzet 8:6, 6:3-ra verte. A döntőben a nagyobb rutin és állóképesség győzött. Arató 3:6, 6:3, 6:4 arányban szerezte meg a győzelmet és a Mina Weinberg-Verea kupát.

A férfi és vegyes páros ma kerül elődöntésre és az erdélyi versenyzők ezeken is a teljes siker kilátásaival indulnak.

Brasov teniszbajnokságain a női egyest Zizovits Lenke nyerte, aki a döntőben 6:1, 6:3-ra verte Barabássyt. A vegyespárosban

a Pusztay—Barabássy TC pár aratót újabb nagy sikert, amennyiben a döntőben legyőzte a Schmidt—Zizovits párt.

Cluj-i versenyzők sikere a sinaiai motorkerékpáros hegyversenyen. Sinaiából jelentik: Az „autóhét“ keretében megtartott hegyversenyen a motorkerékpárosok között a clujiak érték el a legszebb sikert. A versenyt Pop István Cluj nyerte meg 2 perc 52.77 mp-cel Zilahy előtt, akinek ideje 2 perc 53.30 mp. 3. Főry Lajos Cluj 2 perc 53.48 mp. 4. Kunz Teofil, 5. P. Vasilescu. A versenyzők között óriási küzdelem volt, az első öt helyezett ideje között alig van két másodpercnyi eltérés. Tizenegy induló.

Hét osztrák rekord egy atlétikai versenyen. Bécsből jelentik, hogy a WAC nemzetközi atlétikai versenyén, melyen magyar atléták is szerepeltek, hét új osztrák rekord született meg. Főbb eredmények a következők: 400 m. 1. Rinner 48.5 mp, osztrák rekord. 800 m. 1. Eichberg 1 p 54.2 mp, osztrák rekord. 1500 m. 1. Gömöri magyar 4 p 01.4 mp. 3000 m. 1. Csaplár MAC 8 p 58.2 mp. 5000 m. 1. Fischer WAF 15 p 21.8 mp. 100 m. 1. Minay magyar 10.9 mp. 200 m. 1. Minay magyar 22.2 mp. 4x100 m. 1. WAC 34 mp, osztrák rekord. 100 m-es női síkfutás. 1. Walasiewicz USA 12 mp.

### Zsák, zsineg, ponyva, BUTORSZÖVET! Szőnyeg és kárpitoskellékek

NAGY VALASZTERBAN

### Magazinul Tapitex S. A.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 9.

## Mi történt a tizenkét teritékes poianai ebéden...?

A kormány optimista, az ellenzéki sajtó szerint viszont deficités mérleggel zártak a targu-jiui ünnepségek

Iunian távolmaradt, mert sokba kerültek az ünnepségek

Bucuresti, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) A targu-jiui ünnepségek, amelyekről tegnapi számunkban már beszámoltunk, a figyelő számára néhány érdekes politikai pikantériával is szolgáltak, amelyek politikai körökben általános kommentálás tárgyát képezik. Ami az ünnepségek külső jellegét illeti, a Dimineata szerint Tatarescu miniszterelnök, aki maga is gorjmegei, Oltenia ünnepének szánta Ecaterina Teodoroiu szoborleplezését. A kormány tagjain kívül éppen ezért csak azokat az ellenzéki politikai személyiségeket hívta meg, akik Olteniából származnak. Argetoianu és Virgil Potarca elfogadták a meghívást. Ezzel szemben Grigore Iunian, akit Gorjmege választott meg képviselőnek, azon a véleményen volt, hogy amikor a tengeri és gyümölcsstermés egészen gyenge és a megyei és községi utak oly siralmas állapotban vannak, lelkiismeretével nem egyeztethető össze, hogy résztvegyen az ünnepélyen, amelynek megrendezésére igen sok pénzt költöttek. Eppen ezért Iunian szombaton éjjel elhagyta Targu-Jiut s nem vett részt a mauzoleum felavatásán.

A poianai díszében

Amíg a miniszterelnök igyekezett az ünnepség regionális jellegét kihangsúlyozni, az uralkodó azt hangoztatta beszédében, hogy a mauzoleum felavatása az egész román nép és a megnagyobbodott Románia ünnepének tekintendő, amelyet Ecaterina Teodoroiu feláldozta magát.

A 12 személyes ebédet, amelyen Tatarescu a családi birtokon emelt szép kastélyában vendégül látta az uralkodót, általában politikai megnyilatkozásnak tekintették. Az uralkodó először fogadott el meghívást egy magánháza. Az ebéden viszont, amely délután fölött tartott, nem volt szó sem kül-, sem belpolitikai kérdésekről. A háboru utáni idők politikai és diplomáciai történetét elevezték fel és különösképpen Victor Antonescu pénzügyminiszter, volt párizsi követ, vitte a beszélgetésben a szót. Ebéd után egy az ebédől melletti szobában hosszú audiencián fogadta az uralkodó Titulescut, aki részletes jelentést tett a bledi konferencia határozatairól és a Genfben folyamatban lévő diplomáciai akciókról.

Tatarescu Párizsba utazik

Ezután bevonták a tanácskozásba Tatarescu miniszterelnököt is. Most a párizsi pénzügyi tárgyalások helyzetéről és a román hadsereg felfegyverzéséről volt szó. Az az ötlet merült fel, hogy a két kérdést párhuzamosan tárgyalják Párizsban. Antonescu pénzügyminiszter ecéliből Titulescuval együtt Genfbe utazik, hogy ott érintkezést keresen Laval miniszterelnökkel. Ez alkalommal megállapodásnak egy későbbi időpontban, amikor is Tatarescu, Titulescu és Antonescu együttesen Párizsba mennének, hogy ott az ország érdekeinek megfelelő megoldást keressenek egy Románia kultúrtaozásai, mint a hadsereg felfegyverzése kérdésében.

Ezek a tárgyalásokon Titulescu teljes politikai támogatását fogja adni a kormánynak, míg a részletkérdéseket a francia pénzügyi körökkel és az érdekelt bankokkal Victor Antonescu pénzügyminiszter, vagy a kormánynak egy másik tagja fogják megvitatni. Végleges döntés ebben a kérdésben mindenesetre nem történt. Annyi bizonyos, hogy az uralkodó magáéva tette a Titulescu által felfektetett külpolitikai vonalat. Tatarescu miniszterelnök még az előző nap este hozzájárulását adta ehhez a külpolitikához, a poianai kastélyban rendezett intim vacsorán, amelyen a miniszterelnökön kívül csak a külügyminiszter vett részt.

A politikai mérleg

A kormány tagjai, a Dimineata szerint, fölöttébb meg vannak elégedve a targu-jiui ünnepségeken szerzett impressziókkal. Alkalmilag a poianai kastélyban rendezett ebé-

den olyan terveket beszéltek meg, amelyek az elkövetkező év elejéig terjedőleg angasztják a legfelsőbb alkotmányos fórum együttműködését a kormánnyal. Eppen ezért a kormányhoz közel álló politikai körök meg vannak győződve róla, hogy a poianai látogatás után a Tatarescu kormány helyzete feltétlenül konszolidálnak tekinthető.

A Zorile, amely a Tatarescu-kormánnyal szemben ellenzéki álláspontot képvisel, egészen más mérleget állít fel a targu-jiui ünnepségekről. Mindenekelőtt is elmondja a lap, hogy szombaton délután Filiasi állomáson a miniszterelnöknek egy

küldötte várta Titulescut és meghívta a Tatarescu által küldött autóba, hogy a külügyminiszter ezen folytassa útját egészen Poianáig. A külügyminiszter nem fogadta el a meghívást és vonaton folytatta útját egészen Targu-Jiuiig. Miután egy olyan emberről van szó, mint Titulescu, aki a nünaszokra is igen sokat ad, ez a gesztus határozott kifejezése volt a külügyminiszter elégedetlenségének, bizonyos nehézségekkel szemben, amelyeket a kormány külpolitikai akciójának útjába gördített, főleg a jobboldali belső előretörésnek hallgatolagos támogatása révén.

Epp ennyire jelentőségteljes — mond-

## Belehalt sérüléseibe Long szenátor, Amerika Hitlerre

Egész Amerikát lázas izgalomban tartja a louisianai merénylet

Newyork, szeptember 10. Egész Amerikában leirhatatlan izgalmat keltett a Huey Long szenátor, Louisiana-kormányzója ellen elkövetett merénylet, amelyről tegnapi számunkban már részletesen beszámoltunk, Huey Long egyike volt azoknak, akik részint demagógiával, részint az amerikaiak előtt gyakorlatinak látszó tervekkel az utóbbi években legnagyobb népszerűsége tettek szert Amerikában. Louisiana állam kormányzójának választotta és ebben a minőségében valóságos diktátorikus rendszert valósított meg. Az Egyesült-Államok egész területén nagy propagandát folytatott a jelenlegi kormányzat ellen, mindenhol pártszervezeteket alapított és a jövő elnökválasztásra már Roosevelt elnök veszedelmes ellenfelének tekintették. Neve a közéleti viták központjában állott és minthogy Louisiana állam kormányzásában gyakran szembeszállt az Egyesült-Államok központi kormányzatával, fölvetette ezzel az alkotmánymódosítás kérdését is. Már el is nevezték őt az amerikai Hitlernek. A merénylet golyói is abban a pillanatban érték, mikor egy törvényjavaslat tárgyalásán vett részt, mely diktátorikus jogait Louisiana államban teljessé tette volna.

A merénylet a Baton-Rouge-i parlamenti palotában történt. A merénylet, mint megirtuk — egy Weisz nevű orvos golyószóró revolveréből adott le Huey

Longra állítólag mérgezett lövéseket. Huey Long kormányzó súlyosan megsérült és eszméletlen állapotban vitték kórházba. Haslövéses érték és az orvosok azonnali vérátömlesztéssel igyekeztek segíteni rajta. A merénylet Huey Long testőrség tagjai revolverrel szitává lötték. A merényletet követően rendőrcsapat szállotta meg a parlament harminc három emeletes palotáját, melyet teljesen átkutattak az esetleges bűntársak után. De nem találtak semmi gyanusát. Huey Long híveit azonban annyira megfélemlítette a merénylet, hogy csak gépfegyveres fedezet alatt merték elhagyni a palotát.

Roosevelt elnök mély felháborodásának adott kifejezést a merénylet fölött. Az erőszak szelleme — mondta kijelentésében Roosevelt — nem amerikai dolog és különösen elítélendő ebben a pillanatban, mikor az államnak olyan súlyos problémái vannak, melyeket csak nyugodtsággal és hidegvérrel lehet megoldani.

Tegnap este Long szenátort szivgyengeség fogta el, az orvosok aggodtak életéért. Ma újabb vérátömlesztést csináltak. A szenátor deliriumában kijelentette, hogy első könyvének a címe ez lesz: *Első évem a Fehér Háznál*.

Newyork, szeptember 10. Újabb jelentés szerint Long szenátor behalt sebeibe.

## „Mi nem lehetünk itt Hitler szolgái és előőrsei“

A reakciós törekvések éles kritikája a nemzeti parasztpárt cernauti nagygyűlésén

Bucuresti, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt bucovinai szervezetei vasárnap nagygyűlést tartottak Cernautiban, mintegy ötezer parasztrésztételével. A gyűlésen D. Moldovanu volt tartományi igazgató elnökölt, aki kifejtette, hogy a nemzeti parasztpárt egy-egy sűrűben megismétlődő gyűléseinek célja politikai nevelésben részesíteni a polgárokat. A továbbiakban a numerus valachicus mozgalommal foglalkozott Moldovanu és ezzel kapcsolatosan igen érdekes megállapításokat tett.

— Vaida Sándor és hívei — mondta Moldovanu — megalakították az ugyne-

vezett „Román frontot“ és a numerus valachicus, valamint egy burkolt fajvédelem eszméjével agitálnak. Be kell vallanunk, hogy ebben javarészt a nemzeti parasztpárt is bűnös. Nem kellett volna engednünk, hogy Vaida legyen a miniszterelnök az 1932-es nemzeti parasztpárti kormányban. Az eredmény az volt, hogy Vaida kormányzása alatt megerősödtek a jobboldali pártok. A liberális párt jelenlegi kormányzásával elégedetlen az egész ország, amely igazságos uralmat kér az ostromállapot és cenzura nélkül. Ez a baj még Vaida kormányzásának idejéből származik. Ha nem sikerül begyökereztetni

ja a Zorile — Dinu Bratianu távolmaradása a targu-jiui nemzeti ünnepről, ahol részvétele, mint a kormányon lévő párt elnökének, magától értetődő lett volna. Dinu Bratianu távolmaradása arra mutat, hogy a pártelnök és a miniszterelnök közötti viszony eléggé hideg és hogy Anghelescu dr-nak azon erőfeszítéseit, hogy normális viszonyt teremtsen a Korona és a párt vezetősége között, nem igen látszik koronázni a siker.

A Zorile szerint a targu-jiui ünnepségek mindenképpen deficités mérleget adnak a kormány helyzetét illetően. Tatarescu sietett az uralkodó jelenlétét olybá feltüntetni, mintha az a kormánnyal és főleg a miniszterelnök személyével szembeni legmagasabb bizalom megnyilatkozása volna. Ezt a manővert keresztelte az a közlés, hogy az uralkodó nem vesz részt a targu-jiui ünnepségeken. Ezt a határozatot csak nagy nehézségek után változtatták meg, miután a miniszterelnöknek tudomásul kellett vennie, hogy mennyire rosszul volt inspirálva, midőn politikai színezetet próbált adni az uralkodó jelenlétének egy nemzeti ünnepségen.

az országba a nemzeti parasztpárt programját, el lehetünk készülve arra, hogy valamelyik jobboldali párt fog hatalomra kerülni, amely puskával és gépfegyverrel fogja magához ragadni a kormányzást.

Moldovanu ezután az értelmes és őszinte vallomás után a bucovinai zsidó lakossághoz intézett felhívást. Az ismert szövegek közepette buzdította a zsidó lakosságot, hogy sorakozzék fel a nemzeti parasztpárt mögött. Az angliai zsidók, a franciaországi zsidók, franciák, az oroszországi zsidók oroszok. Azt kérjük a bucovinaiaktól, hogy ők is cselekedjenek hasonlóképpen. A vallásukhoz nem akarunk hozzányulni; nálunk az országban elég hely van igazságos és becsületes emberek számára. Ezután az előreláthatólag reménytelenül elhangzott felhívás után a bucovinai németekhez fordult Moldovanu és felhívta különösképpen az ifjúságot, hogy ne utánozza a sibiui szászok példáját.

— Mi is voltunk kisebbség, de nem sietünk demonstrációkat csinálni és hadoszlopokban felvonulni. Ne higgyék a németek azt, hogy erőszakkal bevezethetik a hitlerizmust Romániába.

Románia nem utánozhatja sem Hitler, sem Mussolini, sem Lenin és Sztalin rendszereit. Új módszerekre van szükségünk, amelyek megoldják a liberálisok gazdasági és politikai rendszerét.

A keresztény nemzeti párt az országnak pusztulásba való vitéletét jelenti, a párt kormányzása pedig polgárháborút hozna magával és a román állam megszűntetését. Mi nem lehetünk itt Németország és az imperialista német törekvések szolgái és előőrsei. Aki azt hiszi, hogy a román parasztpárt beállnak Hitler seregeibe Cuza és Goga vezetése mellett, hogy megdöntsék Sztalint, azok nagyon tévednek.

Ezután egy Hirschhorn nevezetű egyén a zsidók támogatásáról biztosította a nemzeti parasztpártot, majd Dron földműves tartott ukrán nyelven éles vádbeszédet a cuzisták ellen. Végül Katzarovszki Weiser volt alpolgármester a nemzeti parasztpártba beiratkozott németek nevében beszél és kifejti, hogy miért nincs mit keresnie Romániában a jelenlegi német kormányzati rendszernek. A romániai német lakosság lojális kell, hogy legyen.

## Nürnbergben megnyílt a nemzeti szocialista pártnap

Nürnberg, szeptember 10. (Rador.) Nürnbergben ma megnyílt a nemzeti szocialista pártnap. Az egész város fel van lobogóva a nemzeti szocialistapárt kongresszusa alkalmából. Különvonatok órási tömegeit szállítják a nácioknak és rohamcsapatoknak Nürnbergbe. A diplomáciai kar is teljes számban részt vesz az ünnepségeken.

### Hirek az épülő országból

Hivatalos közlés szerint júliusban 5163 zsidó vándorolt be Palesztinába. Ezek közül 649-en az úgynevezett kapitalis a bevándorlók kategóriájához tartoznak, akik minimálisan ezer font tökétt vittek az országra.

A palesztinai kormány mezőgazdasági osztályának jelentése szerint Erec Jiszraelben az elmúlt évben a citrusz-ültvényeken kívül egymillió 137 ezer 216 gyümölcsfát, egymillió 198 ezer 360 szőlőtököt ültettek el.

A luzerni kongresszus alkalmából zsidó orvosok értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy 1936 tavaszára Tel-Avivba egybehívják a zsidó orvosok világkongresszusát. A kongresszus az egyes országokban élő zsidó orvosok helyzetével, professzionális problémáival fog foglalkozni, majd tanulmányozás tárgyává teszik a zsidók által nagyobb tömegben lakott országok tömegbetegségeinek és a palesztinai trópusi betegségeknek leküzdési lehetőségeit. Megvitatás tárgyát fogja képezni végül orvosi fakultás létesítése Jeruzsálemben.

A tulkaremi kormányhivatalban néhány nappal ezelőtt foglalta el új tisztségét Jichak Chisak, az utjonnan kinevezett körzeti vezető, akinek hatáskörébe a körzethez tartozó zsidó kolóniák felügyeletét osztották ki.

Tel-Avivban az elmúlt héten történt meg a legnagyobb palesztinai kenyérgyár alapkövetéle. A gyár felépítésének költségeire 25 ezer fontot irányoztak elő és az naponta huszezer kenyéret fog előállítani.

A Prágában most tanácskozó harmadik nemzetközi építéskongresszuson 11 eredei zsidó építész vesz részt. A Rottner, a haifai héber technikum docense referátumot tart a kongresszuson „A nemzeti architektúra mai fejlődése Erec Jiszraelben” címmel.

A Bat Galim vítorláshajó, amely a Zebulon tengerésziskola tulajdonát képezi, tanulmányutra indult Beyrutba. A fedélzetén zsidó tengerészek és instruktoraik foglalnak helyet, Ben Jaakobbal az élükön.

Jeruzsálemben 140 ház épül e pillanatban zsidó tulajdonosok számára. Az építkezési munkálatoknál 1467 zsidó és arab munkást foglalkoztatnak. Ezen felül a kormány és a város megbízásából különböző építkezési munkálatok folynak, amelyeknél főleg arab munkások vannak foglalkoztatva. A 140 zsidó ház építésének szállítási munkálatait is csaknem kizárólag arabok végzik. A zsidó negyed uccaépítésénél hét zsidó és 34 arab munkás dolgozik. Az őszi hónapokban az építkezési tevékenység fokozódásra várható. Nagy hiányt érzik kvalifikált építőmunkásoknak. Pillanatnyilag többszáz zsidó munkás találna Jeruzsálemben foglalkozást. Afulében malmot és bazaltkőgyárat építenek, Kerkuban munkásházak vannak készülőben.

A Maspero arab dohánygyár igazgatósága a rospinai zsidó dohányültvényesek szindikátusával szerződést kötött huszezer kiló dohány szállítására vonatkozólag.

A palesztinai kormány közmunkálati osztálya megkezdte postaépület felállítását a nahalali zsidó kolónián. Az épület ezer fontba fog kerülni. Az építészeti szerződést arab vállalkozóval kötötte meg a kormány és a munkálatoknál csak arabokat foglalkoztatnak.

A dr Weizmann Chaim után Gan Chajimnak nevezett kfar szabai munkáskolónián 25 új munkásház alapkövetétték le a meghatározott innepségek közepette. Gan Chaim a Keren Kajemet földjén épül.

A Tel-Aviv város által rendelkezésre bocsátott telken megkezdék a Habima állandó színházának felépítését.

A jeruzsálemi héber egyetem kancellárja: dr Juda Magnes, aki résztvett Luzernben az egyetem kuralóriumának ülésén, a következő nyilatkozatot tette a Zsidó Távirati Iroda munkatársára elötte:

— A héber egyetem különösképpen a nemzetközi menekült tudósok bevonása révén ragyogó akadémiái inézményé fejlődött. Van hely az egyetemen még sok ilyen ember számára, de hiányzanak a szükséges anyagi eszközök. Fennállása óta dolgozom

a héber egyetemen és továbbra is megtartanám hivatalomat, ha tudnám, hogy ezáltal hozzájárulnék az egyetem jelenlegi magas színvonalának fenntartásához és a további intézményeinek kiépítéséhez szükséges pénz biztosítva volna. Ugy látszik azonban: nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezeket az

alapjában véve nem nagy összegeket megszerezsem s ezért el vagyok készülve arra, hogy hivatalomat átadjam egy új embernek, aki megtalálja a módját annak, hogy a mi fiatal és csodálatraméltó egyetemünknek megnyugtatóbb anyagi bázist biztosítson.

## SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

**AS OPERA MOZGO MUSORA:**  
Kedd, szerda, csütörtök: Premier! Világláger! Lelkek a fergetegben. Fősz.: Sylvia Sidney és Boris Karloff.

**A ROYAL MOZGO MUSORA:**  
Ma, szerdán nagy dupla műsor 15 és 20 lejes helyekkel: I. Autósbanditák. Premier. Főszerepben: Buck Jones. II. Frasnquita. Lehár Ferenc operettje. Főszerepben: Jarmilla Novotna. Előadások kez-

dete: Autósbanditák: 3.20, 6.20, 9.20, Frasnquita: 5, 8, 11 órakor.

**EDISON MOZGO MUSORA:**  
Két filmsoda egyszerre: I. Egyszer az életben. Nagy Kató, Gretl Theimer, Werner Fuetterer. II. Alattunk a pokol. Robert Montgomery. Helyárak: 7 és 10 lej. Kezdele: 3, 6, 9 órakor.

— Az osztrák földbirtokosok több külföldi mezőgazdasági munkás bebocsátását kívánják. Bécsből jelentik: Ez év nyarán mindössze 4000 külföldi mezőgazdasági munkás kapott beutazási engedélyt Ausztriába. Emiatt a munkabérek magasak voltak. A földbirtokosok interveniálni készülnek a kormánytól aziránt, hogy a jövő gazdasági évre a beutazó munkások létszáma az ideinél lényegesen magasabb legyen.

# Sieglerék Oradean

### A kitünő Siegler-féle művészegyüttes sighetzi és sátmari vendégjátékát befejezve

## kedd este kezdte meg vendégszereplését ORADEAN a Regina Maria színházban

### PROGRAM: Szerda: Néger lány

לריוד ימי תרין ישראל  
ח'יפה  
**PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.**  
HAIFA  
Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság hajóinak nyári menetrendje:  
**Indul Constanjából:**

Har Cion	szeptember 14	I/a osztály	Lei 6000
Har Carmel	szeptember 22	I/b osztály	Lei 5000
Har Carmel	szeptember 22	II osztály	Lei 4000
Har Cion	október 1	Constanța—Haifa és vissza	
		I/a osztály	Lei 6000
		I/b osztály	Lei 5000
		II osztály	Lei 4000

Jegyárak:  
Constanța—Haifa  
I/a osztály Lei 6000  
I/b osztály Lei 5000  
II osztály Lei 4000  
Constanța—Haifa és vissza  
I/a osztály Lei 6000  
I/b osztály Lei 5000  
II osztály Lei 4000

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:  
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet.  
**UJ KELET utazási osztálya**  
Vidéken az Uj Kelet fiókjádonívát alai és tudósítói szolgáltnak felvilágosítással.

### Töltőtollát,

ha rossz, becsereljük, vagy megjavítjuk, eredeti alkatrészekkel. Elhasznált arany tollhegyeket becsereljünk. Töltőtollát díjtalanul megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet:  
**Fehér Iróérvérvállalat**  
Cluj, Str. Regina Maria 2.

### APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknél 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy fogadhatunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredményei közzétételek székelykörtől összeköttetéssel rendezkező „Marea” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116.

1200 méter férfiszövetmaradék félárban kapható „Partie” áruház új helyiségében Str. Memorandului 4.

Izr. pedagógát keresek 12—14 leánykához. Steiner internátus Arad, Josif Vulcan 4.

Iskolás tanulók teljes ellátást kaphatnak uri családnál. Neumann, Str. Abatele Zavorat 2/b.

Suche perfekt Englisch, Französisch, Deutsch sprechende Fräulein mit Klavierspiel Kaentniss zu 17 Jaehriges Mädchen. Dr Hollós, Nádlac (Arad.)

Urinőnél teljes ellátást kaphat 1—2 iskolás gyermek zongorahasználattal, német konverzációval. Dr Lucaci, Octavian Goga 1/5.

Intelligens izr. árvalány vagyok, elhelyezkedést keresek uricsaládnál gyermek mellé vagy házikisasszonynak. Igényeim szerények, inkább jó bánásmódra reflektálok. Braun Anna Oradea, Str. Horea 16.

— Bevezetett és jól kereső iroda társul keres olyan, kevés tőkével rendelkező tisztviselőt, vagy tisztviselőnőt, ki önállóan levelez és felekkel bánni tud. Ajánlatokat „Ötvenezrig” jellegre a kiadóba.

Lakásért héber, angol nyelvet tanítam tudó nőt vagy fiatalembert keresek. Cim a kiadóban.

Házvezetőnőnek ajánlkozik jóléző, intelligens nő zsidó családhoz. Cim a kiadóban.

Tisztviselő, iskolásleány vagy kisfiu teljes ellátást kaphat fürdőszoba- és zongorahasználattal, esetleg zongoraoktatással zsidó uriaszonnynál. Özv. Berger Antalmé Oradea, Str. Xenopol 5.

Rövid fekete, jóhangú zongora bérbeadó. Str. Macelarilor 8. I. e. Spáda-palota.

Házvezetőnőnek ajánlkozik jóléző, intelligens nő zsidó családhoz. Cim a kiadóban.

Orthodox תורה מופלג יושב חכם képzett h'oktató és h'ik. jegyző állást keres szerény igényekkel azonnali belépésre בעל קורא funkciót is vállal. Weisz Lázár Ludus, jud. Turda.

2 fiu vagy leánytanuló teljes kóser ellátást kaphat zongora- és fürdőszobahasználattal. Székely, S.r. Massaryk 19. (Volt Londrei u.)

Idősebb háziitanító tanit úgy óhéber tantárgyakat, mint ujhéber és német nyelvet. Barmicvo kiképzés legjobb eredménnyel. Erdéklődni „Oradij 15” jellegre a kiadóba.

Női és férfi fehérneművarrást, egész keletgyekészítést vállalok. Házhöz is megyek. Özv. Berkovitsné Str. Leg. Ardeleana 5.

Oradeai urilány keres teljes ellátást zongorahasználattal cserébe clujival. Cim a kiadóban.

Bécsi gyártmányú fekete pianó bérbeadó. Str. Paris 11.

Keresünk exportra (Galati) juharboulst, tölgyparkettfrizt és gőzőlelen bükkfűrész-árut. Veszünk termelést. Ajánlatokat „Ingeco” Bucuresti, Calea Mosilor 59.

SZERDA, 1935. SZEPTEMBER 11. HIR...  
**Az Országos Zsidó Tagozat**  
Str. Saguna 7 sz. alatti szerdán, szeptember 11-én óra között dr Hermann cíót.

— Szél és eső. Budapest Meteorológiai Intézetének szerint újból megélemlülő változó felhőzet, helyenként zivatar várható. A h'ozik lényegesen, esetleg kedni fog.

— A népszövevényes valutaarógzítési problémák: A Paris Soir jöli az értesítést szerezte, hogy közgyűlési ülészakon vetni a valutaarógzítás szövevényes pénzügyi bizottsággal zott ezzel a kérdéssel, hogy a kormányokra cia kormány kívánatos véségi megvitatást s i megkönyebbülést szövevény

— Leszállásra kényszerült három német ballon: Három német sferikus Milovics község felett repül repülőgépek leszállás

— Székelyi zavarok, fadság, félelemérzés, általános rosszullet esetén ható természetes „Füviz a gyomor és a bélmen kírtit, a bélmen élelkiti, a vérkeringést megkönyebbülést szerez

— Német-jugoszláv értekezlet: A német kövevény miniszterelnöknek uralkodott Dusán cár t'lyet német csapatok a hatból mentettek ki. Az kézirat néven ismert alkalalmával a német kövevénya afeleliti iratot visszajuttathatja a goszláv kormány tekintet kormány barátságos értekezletnek köszönettel.

**Mercur Camion**  
KÖLTŐ ES KRITIKUS

Az irodalom berkeit föl. Héjja támadt a palatál ez a hasonlat Gyallay Pap Sándort, bátran nekigyürkőzött le” egy ugyancsak ill' „burján, silány, értémet”.

S mikkel támasztja. Azzal, hogy Adytl' hatók Gyallay verseibe S ha kiégett élel az ostroma Halál tövisvaokán kifújja bucsult ényit meg ily volt szép az éle s csak veled kezder

Az utolsó előtti sorélet” Adynál is megégy másik sírófának rongyban még jobban gen test a vers hangban, szervesen odatarérzi. Ami azt jelen t'rekvő költő-nemzedében vibrál. S ha a filvizios lelke ilyen képmalom, élel'fuvar, ha

— akkor ezen szabadránkozni? Ne feledjüldor éveiben Adyt is t'kritikus, hanem egy Jezó. Akihez koránál beskedés.

A költő hosszú vékünk. Kritikat a krit' alábbi sorokat, abbaezzel felröpitettük a „Ha első, iró prórengettem meg a földulok, dolgozom, iméava'ot: egyének Fört' hogy sikerült-e ma'nom, lelkeim titkaibó

HIREK

**Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának**

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, szeptember 11-én délelőtt 1/2-1/2 óra között dr. Hermann Dezső tart inspekción.

— Szél és eső. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint újabb megélenkülő északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként záporos, esetleg zivatar várható. A hőmérséklet nem változik lényegesen, esetleg délen kissé emelkedni fog.

— A népszövegségi ülés foglalkozni fog a valutarögzítési problémával is. Párizsból jelentik: A Paris Soir jólinformált helyről azt az értesítést szerezte, hogy a népszövegségi közgyűlési ülészekon ezuttal fel fogják vetni a valutarögzítés problémáját. A népszövegségi pénzügyi bizottság nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, mert az álláspontja, hogy a kormányokra tartozik, de a francia kormány kívánatosnak tartja a népszövegségi megvitátást s így Laval és Bonnet pénzügyminiszter szövegszik.

— Leszállásra kényszerítettek Csehszlovákiában három német ballont. Prágából jelentik: Három német sferikus ballont, amelyek Milovics község felett repültek, a cseh katonai repülőgépek leszállásra kényszerítettek.

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserű a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

— Német-jugoszláv ütközés. Belgrádból jelentik: A német követ átadta Sztójadinovics miniszterelnöknek a régmúlt időben uralkodott Dusan cár törvénykönyvét, amelyet német csapatok a háboru idején égő vonatból mentettek ki. Az értekes és prizrendi kézirat néven ismert okirat visszajuttatása alkalmával a német követ kifejezésre juttatta kormányára afeletti örömet, hogy az okiratot visszajuttathatja s kérte, hogy a jugoszláv kormány tekintse e lépést a német kormány barátságos érzelmei jelének. A miniszterelnök köszönettel átvette az okiratot.

**Mercur Camionaj. Telefon 831**

**KÖLTŐ ÉS KRITIKUS**

Az irodalom berkeit erős csattogás verte föl. Héjja támadt a pacstára — ha ugyan talál ez a hasonlat kritikusra és poétára. Gyallay Pap Sándort, egy izmos, érdekes, bátran nekigyürközött fiatal poétát „vág le” egy ugyancsak új nevű kritikus nagy fene haraggal és ilyen epitetonokkal: „burján, silány, értéktelen semmi, szemét”.

S mikkel támasztja alá e jelzőket? Azzal, hogy Ady-tól egész sorok találhatók Gyallay verseiben.

S ha kiégett életünk viharlappáját az otromba Halál a szenvedések tövisvackán kifújja — bucsuzólj ennyit mondjon: **igy volt szép az élet,** s csak veled kezdeném el újra!...

Az utolsó előtti sor: „igy volt szép az élet” Adynál is megvan. Hasonló rémség egy másik srófiának e sorai: „nyomorban, rongyban még jobban szeressen”. Nem idegen test a vers hangulat- és érzésvilágában, szervesen odatartozik, mindenki megérzi. Ami azt jelenti, hogy Ady a feltörekvő költő-nemzedék vérében és idegekben vibrál. S ha a fiatal adysta forrongó, víziós lelke ilyen képeket vetít ki: kudarcmalom, élefuvar, halál-lapátos lemondás — akkor ezen szabad jó lélekkel megbátorítani? Ne feledjük: Gyallay Pap Sándor éveiben Ady-t is támadták. Nem hölgy-kritikus, hanem egy öreg bácsi: Rákosi Jenő. Akizhe koránál fogva talált a zsm-beskedés.

A költő hosszú választ küldött be nekünk. Kritikát a kritikára. Adjuk belőle az alábbi sorokat, abban a reményben, hogy ezzel felröpítettük a békegalambot. „Ha első, írói próbálkozásomban nem rengettem meg a földet, nem csoda. Tanulok, dolgozom, imádkozom s majd szakavatott egyének Fóruma s az idő dönti el, hogy sikerült-e maradandó szöveget alkotnom, lelkem titkaiból”.

— Több katolikus lapot betiltottak Németországban. Bécsből jelentik: A lapokhoz érkezett jelentések szerint Németországban több egyházi sajtóorgánomot meg nem engedett kritika miatt, amelyet állami szervekkel szemben gyakoroltak betiltottak.

— Kasselben letartóztattak egy mézáróst, aki romlott húst mért ki. Berlinből jelentik: Kasselben letartóztattak egy mézáróst, mert olyan húst hozott forgalomba, amelyből huszan husmérgezést kaptak. Az üzletet be is zárták.

— Rickett akár Olaszország számára is megcsinálja az abesszin üzletet. Londonból jelentik: A Kairóba érkezett Rickett nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt az abessziniai kormánnyal kötött s azóta már hatalmas szóval hatálytalanított koncessziós szerződés ügyéről. Kijelentette, hogy háttérben nincsenek politikusok, kizárólag pénzügyi okok vannak. Elmondta, hogy a tárgyalások március óta folytak, míg végre sikerült nyélbe utni a dolgot. Kedden repülőgépen Róma érintésével Londonba fog utazni. Arra a kérdésre, tulajdonképpen melyik ország képviselőitében dolgozott Addis-Abeában, Rickett azt felelte, hogy az üzleti életben nincsenek országhatárok s csak elhelyezkedést kereső tőkék vannak. Azt is megkérdezték tőle az újságírók, hogy Olaszország számára hajlandó lenne-e üzletet kötni. — Miért ne? — válaszolta. Arra a kérdésre, tudott-e az angol kormány előzetesen a szerződés-kötési szándékáról, Rickett nem adott választ, csak nevetett.

— Arany óra — ingyen. A Mai Nő eluji szépirodalmi folyóirat figyelemre méltó pályázatot tűzött ki barátai és pártfogói számára. A lap kiadóhivatala arany női karikéjával kedveskedik minden olyan barátjának, aki tíz egyéves előfizetést gyűjt a Mai Nőnek. A Mai Nő ajándék akciója kiterjed azokra is, akiknek nem sikerül tíz előfizetést szerezniük. Ezek munkáját ezüst- és acélóra ajándékkal honorálja a kiadóhivatal. Az ezüst- és acélórákat nyomban kicserélik aranyóra, ahogy az előfizetők száma eléri a tízet. Az ajándék-akcióról bővebb felvilágosítást nyújt a lap kiadóhivatala, Cluj, Calea Regele Ferdinand 51.

— Sirkőavatás. Istenben boldogult örök-emlékü közkedvelt feleségem, Landóné, szül. Tüzes Mária sirkövet fogjuk avatni f. é. szeptember 15-én d. e. 11 órakor cluj ort. zsidó temetőben, miről ezuton értesitem rokonainkat és ismerőseinket. Landó M., jelnai körjegyző.

— B. Bernstein Jolán zongoratanárnő tanítását Reg. Ferdinand 20 szám alatt újból megkezdte.

— Személyvonat és tehervonat karambolja. Istambulból jelentik: Istambul közelében egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. A szerencsétlenségnek 5 halott és számos sebesült áldozata van.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonaink, jóbarátaink és ismerőseink, akik felejtethetetlen drága jó férjem, apánk és apósom halála alkalmával nagy bánatunkban résztvettek, részvétükkel mérhetetlen fájdalomokat enyhíteni igyekeztek, ezuton fagadják hálás köszönetünket. Friedmann Izsákné, dr. Weinberger Manóné, Ing. Friedmann Miklós, dr. Weinberger Manó.

**A Royal Mozgóban nagy dupla műsor 15 és 20 lejes helyárrakkal:**

I. AUTÓSBANDITÁK. Premier. Főszerepben: Buck Jones. II. FRASQUITA. Lehár Ferenc operettje. Főszerepben: Jarmilla Novotna. Előadások kezdete: Autósbanditák: 3.20, 6.20, 9.20. Frasnita: 5, 8, 11 órakor.

— Nem megy Tatarescu Párizsba. Bucarestből jelentik: Illetékes helyen kijelentik, hogy nincs tudomásuk Tatarescu párizsi utazási szándékáról. Párizsba Antonescu pénzügyminiszter megy, de a miniszterelnök utjáról egyelőre szó sincsen.

— Gyomor- és bélhurut az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, baktérium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvel használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek.

— Albániában letartóztattak egy aktív román őrnagyot. Constantából jelentik: Tirana értesítés szerint Lazar őrnagyot, a tárgovistei hegyőrség egyik tisztjét, Albániában letartóztatták. Lazar Las Gus ismert albán költő fiére, aki szintén Romániában tanult. Az őrnagy szabadságot kapott, hogy Albániába menjen ottani örökségi ügyének elintézésére. A forradalmi események Lazart Tiranaérték és most letartóztatták. A tirana román követség közbenjárt szabadonbocsátása érdekében, de a hatóságok nem adtak helyt a kérésnek.

— A miniszterelnök kezdeményezésére tudószanatórium épül Bucaresti mellett. Bucarestből jelentik: Tatarescu kezdeményezésére a városi 12 kilométernyire tudószanatóriumot fognak nyitni.

— Halálóvás. Vasárnap hajnalban meghalt 68 éves korában Clujon Nierenfeld Simon fakereskedő, aki negyvennégy év óta a fapiacon megbecsült nevet szerzett üzleti korrektségével és puritánságával. Temetése vasárnap délután zajlott le nagy gyászoló közönség jelenlétében a Regele Carol 9 számú gyászházban. A búcsuzatot Glasner Akiba főrabbi tartotta. A megboldogultat négy házasa gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Összeütközött egy görög hajóval a Dacia. Bucarestből jelentik: A Dacia román személynállító gőzös Elicea közelében összeütközött egy görög hajóval, amely a kikötőben horgonyzott. A Dacia annyira megsérült, hogy nem folytathatja útját Constanta felé. Utasait a Princepa Maria fogja hazahozni, amelyet tegnap Constantából Sztambulba küldtek.

**A sok utazás székrekedést okozott**

Ezen utazó szerint Kruschen az egyetlen orvosság

**Hogy „megálljon a lábán”**

„Kereskedelmi utazó vagyok” — írja egy barátunk — „és kénytelen vagyok állandóan utazni, ami tapasztalatom szerint székrekedést okoz, ha nem veszek be hashajtót. Kruschen só az egyetlen szer, amely célra megfelel, anélkül, hogy zavarna munkámban. Minden szombat este és vasárnap, amikor nincs dolgom, jó adag Kruschen sőt szedek, ami azután kifejtji hatását. Hétköznapon reggelenként első dolgom a kis adag szedés. Egész napon át „talpon” kell lennem és ez az egyetlen mód, amely lehetővé tesz. Más hashajtót is megpróbáltam és arra a tapasztalatra jutottam, hogy vagy megbízhatatlannak, vagy túlságosan drasztikus a hatásuk.” — V. L.

A betegségek fele, amelyekben az emésztés szenved, egyetlen okra vezethető vissza. Ez az ok a belső renyheség: annak a hiánya, hogy a szervezet nem övjük a mérgező rothadó anyagoktól. Auto-toxemia, vagy önmérgezés az elkerülhetetlen büntetés.

Kruschen só a természetadta szer a belső tisztaság fentartására. A Kruschen tartalmazza hat sós belesó szerveit enyhe, de rendszeres munkára ösztöri. Belseje megtisztul azoktól a tisztálalanságoktól, amelyek felgyülvé, az egész szervezetet legyönkitik.

A Kruschen sőt több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

— Nehézségbe ütközött Papan és Popisteanu tokioi útja. Bucarestből jelentik: Papan főhadnagy és Popisteanu pilóták tokioi útja nehézségbe ütközött. A román pilótáknak, hogy Tokióba jussanak, legalább 23,000 kilométer hosszú utvonalat kell repülniük Mancukó fölött. Románia azonban nem ismerte meg e azt az államot és nem kérhette az átrepülési engedélyt. A pilóták mégis elindultak és majd a Bajkál tónál kérik meg a szükséges láttamozást.

— Cernautiban leszállt egy eltévedt cseh repülőgép. Cernautiból jelentik: A város légi kikötőjében tegnap leszállt egy csehszlovák repülőgép, amelyen Tociuk, a csehszlovák polgári aviatika igazgatója ült egy pilótával. A pilóta eltévesztette az utat a hegyek fölött. Dében a repülőgép tovább folytatta útját Kiew felé.

Vámos Magda zongoratanárnő a tanítást megkezdte. Jelentkezni lehet lakásán délelőtt 11—1-ig és délután 3—6-ig. P. Mihai Viteazul 3.

— Tehetségkutató pályázat az Újságíró Klubban. Igen sok világsiker, nagy tehetség indul el egy-egy vidéki város műkedvelő színpadaról, hogy aztán sikert sikerre halmozva, meghódítsa a nagyhatalmu közönség szívet. Az Újságíróklub fontos misszióának véli azt, amikor tehetségkutató pályázatot hirdet. Manapság, mikor a színészet a legfelsőbb uri körökben is komoly művészetként van elfogadva, semmi akadályja sem lehet annak, hogy városunk uri családainak gyermekei, akiknek tehetsége talán már eddig is meg-meg csillant egy-egy műkedvelő előadásban, a nagyobb nyilvánosság elé ne lépjenek. Urilányok tehetségversenye — ez az Újságíróklub új programja, amelyen valószínűleg igen sok tehetség fog feltűnni a színművészet tánc és zene terén. Az Újságíróklubnak gondja lesz arra, hogy ezek nek a tehetségeknek egyengesse útját a hírnév felé. A tehetségkutató verseny, amelyet máris nagy érdeklődés előz meg, a jövő hét folyamán fog megkezdődni a program szerint négy-öt napig tartani és a helyezéseket egy zsüri fogja eldönteni, amelyben résztvesznek a színházi és íróvilág vezető emberei. Öt ezer lej készpénz kerül kiosztásra a verseny nyertesei között, amely egyuttal bőséges alkalmat nyújt a közönségnek arra, hogy napokon keresztül a legváltozatosabb művészi, kitűnő tánc-, zene és prózai számokban legyen része. A tehetségkutató versenyre jelentkezni lehet a klub vezetőségénél, naponta 3 és 4 óra között. A jelentkezőket egy zsüri fogja előzetesen felülvizsgálni.

**Közöltesse**  
**ujévi üdvözlését**  
**az UJ KELET**  
**ROSHASANAI**  
**számában.**

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 28-ikán jelenik meg. Ily módon jókívánásai eljutnak minden rokonához, ismerőséhez és üzletfeléhez. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülne.

Egyszerű üdvözlés, folytatólagosan közölve	30.— lej
Egyszerű üdvözlés, külön sorban	50.— lej
Egyszerű üdvözlés, külön szöveggel	100 lej
Nagyalaku keretes üdvözlés, üzletek, vállalatok, egyesületek részére	250.— lej

Küldje be üdvözlése szövegét és a megfelelő összeget (postabélyegben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz, vagy vidéki fiókkiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

# UJ KELET Legújabb hírek

## Rövidesen megszólalnak Rómában a szirénák, a harangok és dobok

A Népszövetség és az ötös bizottság egyre tárgyal, de senki sem hisz már a békében  
Olaszország Németországhoz közeledik, mire Franciaország az angol állásponthoz huz

GENF, szeptember 10. Az olasz-abesszin konfliktus ügye egyszerre két fronton bonyolódik. Bár a Népszövetség és a Népszövetség által alakított ötös tanács mindent elkövet a konfliktus likvidálására, minden jel arra mutat, hogy Olaszország egyáltalában nem érzi köve magát attól, ami Genfben történik. Genfben bombaszzerűen hatott az a hír, amely szerint félhivatalos olasz körök megcáfolták, hogy Olaszország kötelezettséget vállalt volna abban az irányban, hogy a népszövetségi ülészek ideje alatt nem kezd támadást Abesszinián ellen. A legtöbb sajtóorgánus komolyan itéli a helyzetet és ugyanilyen hírek érkeznek Abessziniából is, amely szerint a négyes környezetében az a benyomás, hogy nincs már semmi remény a konfliktus békés elintézésére. Az abesszin császár el is rendelte az általános mozgósítást és fegyverbe szólította országának férfilakosságának 15-161 40 évig terjedő korosztályát. Tegnapi 25 ezer abesszin harcos utat indult Ogaden-tarbatmány határvidékére, hogy ott védelmi állást vegyen fel. Ez a csapatmozdulat tíz napot fog igénybe venni.

RÓMA, szeptember 10. A fasiszta párt hivatalos közlönye közli, hogy rövidesen megtörténik az összes fasiszta erőik általános mozgósítása. Abban a pillanatban, amikor megszólalnak a szirénák, harangok és dobok, a fasiszta szervezetek összes tagjai felveszik egyenruhájukat és a kijelölt helyeken gyülekezni tartoznak. A fasiszta milícia tagjai a kaszárnyákban gyűlnek össze. A gyakorlatok éjfélig fognak tartani, kivéve a gyermekek szervezetét, amelyeknek tagjai este 9 órakor hazatérnek.

### A Népszövetség tovább dolgozik és tovább bizik

Míg a keletafrikai hadszíntéren minden pillanatban várni lehet a háború kirobbanását, addig a Népszövetség és az ötös bizottság emberföltölti erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a konfliktus fegyveres kirobbanását az utolsó pillanatban is megakadályozza.

A Népszövetség közgyűlésének első napja nyugodtan folyt le. Giuzanu és Benes beszédei a kiengesztelődésközvetítői szerepeket megteremtették. Francia részről rendkívül nagy a megelégedés, hogy az egyik alelnöki tisztséget Franciaország kapta meg. Ebben a tényben a francia lapok a francia politika sikerét látják. Kellemetlen meglepetést keltett azonban az a tény, hogy a szovjet nem kapott elég szavazatot ahhoz, hogy helyet foglalhasson a népszövetségi közgyűlés elnökségében. A delegátusok szavazatai megoszlottak és így Belgium és Mexikó jutottak be az alelnökök sorába.

Az Oeuvre szerint a hatalmak igyekeznek valamilyen módon kárpótolni a szovjetet a népszövetségi kudarcért és indítványozni kérik, hogy így Oroszország is bejuthasson az elnökségbe.

Olaszország Németországgal barátkozik

London, szeptember 10. A Reuter távirati iroda megállapítja, hogy az olasz-német viszony az utóbbi hetek folyamán egyre barátságosabbá válik. Az a hír járja, hogy a két ország között diplomáciai tárgyalások folynak tízéves megnevezésmegállapítások szerződés kötésére. A németek máris hangoztatják teljes szemléltségüket az olasz-abesszin konfliktusban.

Párizs, szeptember 10. Franciaország igen érzékenyen reagál az olasz-német közeledésre. Ugy látszik, hogy az olasz-német barátság kifejlődése Franciaországot az angol álláspont mellé fogja sodorni.

Az ötös tanács munkájában Tegnapi az ötös tanács is tanácskozott és

szakértői bizottságot delegált az olasz-abesszin kérdés anyagának előkészítésére. A szakértői bizottság által előkészített anyagból fogja azután az ötös bizottság javaslatot megkereszeni.

London, szeptember 10. A Reuter távirati iroda genfi értesülései szerint a népszövetségi ötös bizottság munkálatai jól haladnak előre. Ha a tempó megmarad, a bizottság rövidesen elkészül feladatával. Madariaga elnöknek megbízatása van arra, hogy érdeklődjék a konfliktusba került feleknél arról, hogy miként vélekednek a viszály megoldása ügyében Párizsban előterjesztett javaslatok felől.

London, szeptember 10. A Daily Herald

szerint az ötös bizottság javasolni fogja, létesítsenek Abessziniában csendőri karhatalmat bennszülöttekből, amely az Abessziniában nem érdekelt hatalmak alá tartoznak és amelyből ki volna az 1906 évi szerződés aláírói. Ennek a megoldás lehetővé tenné Abesszinián gazdasági talpraállítását és számos olasz gyarmatos telepedését az ország területén. Nem érintené a megoldás Abesszinián függetlenségét.

A Daily Telegraph ennek ellenére is azt hiszi, hogy Abesszinián nem fogad el semmilyen mandátumot, vagy protektorátust, még kevésbé pedig nemzetközi csendőrséget. Abesszinián csak arra hajlandó, hogy Ogaden vidékén bizonyos területet cseréljen az ola-

szokkal, vasutvonalat építsen Eritrea és Addis Abeba között és a Népszövetség bizonyos kormánytanácsosokat nevezhessen ki Abesszinián kormányára mellé.

Bécs, szeptember 10. Római távirat szerint Mussolini elutasította azt a javaslatot, hogy Abessziniánban angol, francia, olasz dominium létesüljön, Olaszország gazdasági és katonai tulsuljának biztosítására.

A Népszövetség döntő napja Genf, szeptember 10. Kedden nem tartott ülést sem a Népszövetség közgyűlése, sem a népszövetségi tanács. Laval keddi délelőtti hosszabb megbeszélést folytatott Hoare angol külügyminiszterrel.

A Népszövetség ma, szerdán plenáris ülést tart. Népszövetségi körökben az a hír járja, hogy sir Samuel Hoare angol külügyminiszter a népszövetségi közgyűlés szerdai plenáris ülésén ismerteti készült Anglia álláspontját az olasz-abesszin viszály ügyében.

A német nemzetiségű katonák megszöknek az olasz hadseregéből

Bécs, szeptember 10. Az United Press szerint a Tirolban beosztott német nemzetiségű katonák egymásután megszöknek az olasz hadseregből és fegyveresen átmennek Németországba vagy Ausztriába.

## Fegyelmi bíróság elé kerülnek a numerus valachicus ellen tiltakozó demokrata ügyvédek

A tavaszi ügyvédkongresszuson sor kerül a numerus valachicus letárgyalására

Tárgu-Mures, szeptember 10. Az országos ügyvédkongresszus hétfői ülésén a demokrata ügyvédek újabb tiltakozó jegyzéket juttattak el az elnökséghez, amelyben tiltkoztak amiatt, hogy a numerus valachicus megletésszerűen napirendre tűzték. A tiltakozás megállapítja, hogy az elnök nemcsak hogy nem akadályozta meg a kérdés szöveggyökerülését, de az előadót elismerő szavakkal buzdította.

Tiltakozott a demokrata ügyvédek csoportja azért, hogy képviselői szóhoz nem engedték akik megdönthették volna a numerus clausus mellett felhozott hazug érveket.

Perieteanu, a kongresszus elnöke, amikor a demokrata ügyvédek beadványát kézhez kapta, engedélyt kért a kongresszustól arra, hogy a napirenden levő adminisztratív ügyek letárgyalását félbeszakítsa és felolvashassa a demokrata blokk beadványát. A demokrata ügyvédek akkor már nem tartózkodtak a teremben. Abban a házban, hogy tiltakozásuk tárgyalására nem is kerül, elutaztak a városból. Így, amikor Perieteanu a tiltakozó jegyzéket olvasta, a teremben levő jobboldali ügyvédek hangos fújozással és zsidózással szakították többször félbe.

Perieteanu azután hozzájárulását kérte a kongresszusnak, hogy nyomban válaszolhasson.

Válaszában szemtelenségnek minősítette, hogy egy voltaképpen nem létező csoport ilyen hangú beadványt szerkesztett. Azt állította, hogy nem tűzték napirendre a numerus valachicus ügyét, sőt mikor az egyik előadó előterjesztette a kérdést, akkor ő nem dicsérte meg, csak objektív bírálatot mondott, és kijelentette, hogy ezt a kérdést nem lehet tárgyalni. Eppen ezért nem adhatott szót a demokrata ügyvédeknek sem.

Perieteanu kijelentette, hogy a beadványt aláíró demokrata ügyvédek fegyelmi bíróság elé akarja állítani. Amikor ezt az indítványt a közgyűlés egyhangulag tudomásul akarta venni, egy bucuresti többségi ügyvéd tiltakozott a javaslat ellen, mire Perieteanu külön leszádta.

A közgyűlés berekesztése előtt Perieteanu még bejelentette, hogy a legközelebbi kongresszus Calimanesztiben lesz, még pedig már tavasszal. Ugy hírlik, hogy ezen a közgyűlésen fel akarják göngyöltetni a numerus valachicus kérdését.

## Kauffmann Náthán beliu rabbi tagadja, hogy apja volna Kenyeres Miklós magyar képviselőnek

A beliu szolgabíró megállapítása szerint Kenyeres Miklós Kauffmann Mózes néven ma is román állampolgár

Oradea, szeptember 10. Az Uj Kelet tud. Kenyeres-Kauffmann Miklós, az antiszemitizáló magyar egyégespárti képviselő, nagy port felvert ügyében érdekes fordulat következett be. Ismeretesen a magyar hatóságok bünyügyi eljárását indították a képviselő ellen, akiről egyik budapesti napilap hatalmas cikk-orozatban leplezte le, hogy hangos zsidózással mögött igen szerény zsidó származású husodik meg Kenyeres Miklós azonos Kauffmann Náthán bihormegyei rabbi Mózes nevű fiával. A magyar külügyminisztérium

hivatalos átiratban kérte a román külügyminisztériumot, hogy közigazgatási vizsgálat után állapítsa meg Kenyeres Miklós alias Kauffmann Mózes tényleges személyazonosságát. A külügyminisztériumtól a belügyminisztériumhoz kerültek át az akták, innen pedig a bihormegyei prefekturán át Beliu község szolgabírájához, aki ma terjesztette elő jelentését vizsgálótól.

Észerint megállapítást nyert, hogy az 1924. évben megejtett állampolgársági összeírás alkalmából Kauffmann Mózes a

román állampolgárok listáján szerepel és minthogy törlesztés a mai napig senkinek kért, változatlanul román állampolgárnak tekintendő. A szolgabíró másrészt kihallgatta a súlyos betegen fekvő Kauffmann Náthán beliu rabbit, aki a következő meglepő vallomást mondotta tollba:

— Mint azt már legutóbbi budapesti utam alkalmával közjegyző előtt kijelentettem, Kenyeres Miklós nem az én fiam. 1898-ban került hozzám. Azt hiszem, tényleg keresztény gyermek volt és apját Kenyeresnek hívták. A gyermekét zsidó szellemben nevelték fel, de 1919-ben megdöntöttük neki az igazat. A falu Kaufmann Mózesként ismert és így történetét meg, hogy 1924-ben tévedésből felvették a román állampolgárok listájába. Midőn közöltem vele, hogy keresztény, kijelentette, hogy nem marad Beliu, hanem Magyarországra ntelepszik le.

A szolgabíró kérdésére Kauffmann Náthán elmondotta, hogy Kenyeres nagy tisztelettel vette körül nevelésüket és kétszer is meglátogatta őket Beliu.

A bihormegyei prefektúra a szolgabíró jelentését azzal a megjegyzéssel továbbította a belügyminisztériumhoz, hogy szülségesnek tartja a vizsgálat kiegészítését annak megállapítására, kik voltak tulajdonképpen Kenyeres Miklós szülei.

## Megrendítő öngyilkosság egyik aradi játéklklubban

Arad, szeptember 10. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn este az aradi Sfatul Negustoresc klub halljában megrendítő tragédia történt. Mairovitz I. Valer vállalkozó, aki Erdély kereskedelmi életében valamikor jelentős szerepet játszott, az utóbbi időben a Sfatul Negustoresc és a Városi Ház tulajdonosok klubjaiban haszárjátékon több mint 150 ezer lej vesztett el. Hétfőn délután Mairovitz elzalogosította értékes gyűjűjét, valamint családi ékszerait és ezek alapján szerzett 23 ezer lejjel este játszani kezdett. A pénz rövidesen elvesztette, mire ötezer lejért kért kölcsön Grosz Dezsőtől, a klub titkártól, aki kijelentette, hogy miután a chemin de fer-ben a klub is érdekelve van, nem teljesítheti a kérelmet. Mairovitz erre hazarohant és ideges-ségében feltörte szekrényét, kivette revolverét és visszament a klubba, ahol megismételte kérését azzal, hogy ha nem teljesítik, öngyilkos lesz. A másodszor is tagadó válaszra elővette revolverét és szíven lötte magát. Mairovitz azonnal meghalt.

Arad város interimáris bizottsága a ma reggeli aradi lapokban közleményt tesz köze, amelyben elbocsátás terhe alatt megtiltja a város tisztviselőinek és alkalmazottainak, hogy azokat a klubokat látogassák, ahol haszárjáték folyik.

FRATEKINIAS Könyv- és Lapkiadó K. S. ayomssa Cuij, Strada Bazna 2. Pop 14. Telefon: 9-77.

CHREBUAN

## Az angol béke

Genfben

Genf, szeptember 11. A közgyűlést általános nap meg. Amikor a közgyűlés előtt 11 órakor, zsűf sorok és az összes karz gyűlés elnöke, bejelentés is meghívták a népszövetségbe. Oroszország Litvinov fogja képviselni adta a szót Sir Samuel miniszternek. Az angol vezetőjében rámutatott, szövetség eddigi történet mostaninál súlyosabb pátóvátosságra és a nyugat-északi részére van szülség a háborúval fenyegető angol külügyminiszter ezut kívánta, hogy

Anglia megingathatatlan tetik a Népszövetség közvélemény teljes mértékben a kormányt azon köte- teljesítésében, amelyek tagság r

Feltétlenül szülség az ségi eszme hivei nyit szájának a világ béke n A világbékét közös eljá

A kis nemzeteknek hogy segítséget igény fenyegetés létkörében

Az olasz-abesszin kon nem lehet a fegyvereké- lémtát a jog és az igaz megoldáshoz juttatni. A mörült államoknak en- nyek a béke megőzésén

Beszéde további sorá- rámutatott arra, hogy- ben támogatni a Népszö- tartása érdekében. Azt- Britannia magartatása- okmánnyal szemben n- addig, amig a Népszöv- lesz és amig az Egyesül- tines közti fohid sérte- gol nép csalhatatlan. öszntősen alakit vélem- tokban és a válságos id- don, igazságosan és j- nyének kifejezést edni- szövevséget már mega-

Tiltakozom azon int- amelyek a brit állás- neve

A világ gazdasági for- jobb kihasználását il- ügyminiszter kijelent- azt hiszi, hogy a napi- rik inkább gazdasági- ritorális jellege van. a félelem és a gyarmati- tartásától való félelem- vizsgálat kérését az k- anyagok szétosztása- módon történni. Abban- nyben ez az angol kö- vagyok benne, hogy- vállalni a vizsgáláb- illelőleg. Ez a vizsgá- gyarmati területekre- va legyen, beleértve a- mandátum alatt levő-

En helyesnek tartom- szabad elosztását az- zott, amelyeknek sz- hogy minden mellé-